

1 KORINTHE

15:1-16:24

De opstanding van Christus als garantie voor de lichamelijke opstanding bij Zijn komst.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-korinthe/15-1-16-24

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De opstanding ontkend in Korinthe	2 min	5
2	Het Griekse bezwaar tegen een lichaam	5 min	6
3	Het ontvangen Evangelie en de derde dag	3 min	8
4	Dood en opstanding voorzeggd in de Schriften	6 min	10
5	Getuigen van de opgestane Christus	5 min	15
6	Paulus als getuige en apostel door genade	4 min	17
7	Zonder opstanding is het geloof leeg	2 min	20
8	Christelijk lijden zonder toekomstige hoop	6 min	21
9	Christus als Eersteling van onze opstanding	4 min	24
10	De opname en de volgorde van de eindtijd	3 min	27
11	Sterven in Adam en levend worden in Christus	2 min	29
12	Opstanding is meer dan weer levend worden	3 min	30
13	Eén opstanding voor gelovigen en ongelovigen	5 min	31
14	Christus draagt het Koninkrijk over	3 min	34

15	De dood als laatste vijand verslagen	3 min	36
16	De Zoon onderwerpt Zich aan de Vader	2 min	37
17	Plaatsvervangende doop voor de doden	6 min	38
18	De doop als getuigenis van Jezus' opstanding	2 min	41
19	Paulus' levensgevaar en de hoop op opstanding	2 min	43
20	Paulus beschrijft het opstandingslichaam	2 min	44
21	Vragen en bezwaren tegen de opstanding	9 min	45
22	Een lichaam zonder verval en zwakheid	4 min	50
23	Een geestelijk lichaam is ook stoffelijk	2 min	52
24	Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk niet in	2 min	53
25	De laatste bazuin en overwinning op de dood	4 min	54
26	De levenden krijgen een verheerlijkt lichaam	2 min	56
27	De collecte voor de heiligen in Jeruzalem	2 min	58
28	Samenkomen op de eerste dag van de week	3 min	59
29	Paulus' reisplannen en zijn werk in Efeze	2 min	60

30	Timotheus ontvangen zonder hem te kleineren	2 min	62
31	Apollos' vrijheid en standvastig geloof	2 min	64
32	Dienende leiders en onderlinge groeten	2 min	65
33	Maranatha en Paulus' laatste zegen	2 min	67
	Om verder te lezen		68

1

De opstanding ontkend in Korinthe

We slaan hoofdstuk 15 van 1 Korinthe op, en we willen graag hoofdstuk 15 en hoofdstuk 16 behandelen, zodat we het boek kunnen afronden. Dat klinkt als veel stof. Hoofdstuk 16 behandelt echter allerlei verschillende onderwerpen die niet veel uitleg vragen. Ik zal ze niet onbesproken laten, maar ze zullen niet veel tijd kosten. Hoofdstuk 15 is daarentegen een heel lang hoofdstuk, maar het gaat over slechts één onderwerp. Dat betekent dat we hier niet meer dan één onderwerp hoeven uit te werken. Misschien kunnen we ons doel bereiken en beide hoofdstukken doornemen zonder een van beide al te veel tekort te doen.

Hoofdstuk 15 bevat het laatste grote onderwerp dat Paulus bij de Korintheïers wil bespreken. Het is duidelijk dat Paulus wist dat er mensen in de gemeente waren die zeiden dat er geen opstanding uit de doden was. Dat maken we op uit vers 12 van hoofdstuk 15:

Als nu van Christus gepredikt wordt dat Hij uit de doden is opgewekt, hoe kunnen sommigen onder u dan zeggen dat er geen opstanding van de doden is?

1 KORINTHE 15:12

Dat stond natuurlijk vast, en hij stelt dat vast in de eerste elf verzen, die we zullen lezen. Er staat:

Hoe kunnen sommigen van jullie zeggen dat de doden niet opstaan?

Hij zou die uitspraak nauwelijks doen als er onder hen niet mensen waren die precies dat zeiden.

Ze ontkenden blijkbaar niet dat Jezus uit de doden was opgestaan. Want hij stelt vast dat ze allemaal tot geloof in Christus zijn gekomen door een Evangelie te geloven waarvan het feit dat Jezus uit de doden opstond een centraal onderdeel was. Dat was

niet wat er in de gemeente van Korinthe ter discussie werd gesteld. Wanneer ze zeiden: ‘Er is geen opstanding uit de doden’, dachten ze daarbij niet aan de opstanding van Christus. Paulus besteedt namelijk de eerste elf verzen aan het bewijs dat geloof in de opstanding van Christus de grondslag is om in onze eigen opstanding te geloven. Hij ging ervan uit dat ze met die opstanding van Christus zouden instemmen, terwijl hij dacht dat sommigen van hen niet in onze eigen opstanding geloofden.

2

Het Griekse bezwaar tegen een lichaam

Ik weet niet zeker waarom ze wel in de opstanding van Christus zouden geloven, maar niet in die van ons. Ik kan begrijpen waarom Grieken moeite zouden hebben om in welke opstanding dan ook te geloven, en ik heb jullie eerder verteld waarom dat zo zou zijn. We weten dat de Grieken vonden dat het materiële, de lichamelijke werkelijkheid, geen enkele waarde had. Ze vonden dat het fysieke lichaam alleen maar een belemmering was voor de zuiver geestelijke natuur van de mens die daarin opgesloten zit. De Grieken spraken over het menselijk lichaam als een gevangenis. Ze vonden dat de dood de zuiver geestelijke kant van de mens bevrijdde uit de gevangenis van dit fysieke lichaam.

Je zou kunnen zeggen: ‘Maar Paulus praat toch ook een beetje zo, wanneer hij in Romeinen 7 spreekt over:

Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?

ROMEINEN 7:24

’ Nee, hij zegt niet hetzelfde. Hij wil bevrijd worden van het gevallen lichaam, maar volgens Romeinen hoofdstuk 8 ziet hij uit naar de verlossing van het lichaam. Dat is de verheerlijking van ons lichaam op het moment dat Christus terugkomt. Wat het lichaam voor ons problematisch maakt, is natuurlijk dat de zonde in onze leden zit. Maar wanneer we bij de komst van Christus verheerlijkt worden, zullen we nog steeds

een lichaam hebben. We zullen een onsterfelijk lichaam hebben, zoals Paulus in dit hoofdstuk leert. Een lichaam dat heerlijk en krachtig is en niet langer onderworpen is aan de dood of aan iets van wat het leven in dit lichaam moeilijk maakt.

Maar de Grieken hadden op andere gronden bezwaar tegen dit lichaam. Niet alleen omdat er sprake was van vlees met zonde erin, maar omdat het fysiek was. Alles wat fysiek was, werd in het Griekse denken als kwaad beschouwd. Omdat het opstandingslichaam dus ook fysiek zou zijn, was dat voor hen niet voldoende troost, ook al leerde Paulus dat het nieuwe lichaam niet onderworpen zou zijn aan de zonde enzovoort, waaraan het huidige lichaam wel onderworpen is. Het feit dat het opstandingslichaam een lichaam zou zijn, iets fysieks zou zijn, was genoeg om de leer in de ogen van veel Grieken in diskrediet te brengen.

We weten dit bijvoorbeeld door te kijken naar de preek van Paulus op de Areopagus in Handelingen hoofdstuk 17. Hij onderwees deze afgodendienaars over God, de ware God Die alles gemaakt heeft. Hij wees erop dat God niet van steen of hout gemaakt is en dat Hij een geestelijk Wezen is. Tot op dat moment namen de Grieken er geen aanstoot aan, hoewel hij hun beslist opvattingen over God voorhield die ze nog nooit eerder hadden gehoord. Maar toen hij op het punt kwam waarop hij zei dat God Jezus uit de doden had opgewekt, zegt de Bijbel dat ze hem begonnen te bespotten toen ze dat hoorden. Blijkbaar was dat het einde van zijn boodschap. Ze wilden niet meer luisteren. Ik vermoed dat hij de aandacht en het respect van zijn toehoorders verloor door te verwijzen naar Jezus Die uit de doden opstond. Deze Grieken konden namelijk niets wijs of wenselijks zien in een fysiek lichaam dat onsterfelijk werd opgewekt.

Als het doel van de Griekse filosofie was om uiteindelijk vrij te zijn van het fysieke lichaam, waarom zou God de geest van de mens dan als het ware opnieuw opsluiten in een fysiek lichaam, voor alle eeuwigheid? Ik twijfel er niet aan dat dit een van de dingen is die de leer van de opstanding voor bepaalde mensen in Korinthe onaanvaardbaar maakten. Ook in de gemeente van Korinthe hadden ze een Griekse achtergrond. Zo hebben wij in de Amerikaanse cultuur geleerd dat leven, vrijheid en het nastreven van geluk goddelijke rechten zijn. Onze cultuur heeft dit er bij ons ingeprent. Als de christelijke boodschap ons leert dat we onszelf moeten verloochenen en onze rechten moeten opgeven enzovoort, dan gaat dat tegen onze cultuur in. En je zult christenen tegenkomen die dat niet zo goed ontvangen. Het is een begrip dat

duidelijk in de Schrift wordt onderwezen, maar het gaat zo sterk tegen onze culturele opvoeding in dat veel mensen er eenvoudig niet over nadenken, of het niet aanvaarden, of het anders uitleggen, of zoiets. En ik twijfel er niet aan dat sommige Grieken in Korinthe het idee van een opstanding van het lichaam even aanstootgevend vonden vanwege hun culturele achtergrond. En zo weten we dat 1 Korinthe 15 werd geschreven omdat er sommigen in de gemeente waren die de opstanding van het lichaam ontkenden. Maar blijkbaar ontkenden ze de opstanding van Christus niet, zoals hij in de openingsverzen aangeeft.

3

Het ontvangen Evangelie en de derde dag

Paulus noemt in 1 Korinthe 15:5 Kefas; dat is Petrus.

Nu vertelt hij hun hier gewoon dingen die ze al weten. Hij verwacht op dit punt nog geen enkele tegenstand te ontmoeten. Vanaf vers 12 gaat hij over de opstanding van onze lichamen spreken. Maar in deze verzen spreekt hij over het Evangelie dat jullie al hebben aangenomen. Hij wijst er in vers 1 op dat er een Evangelie is dat Paulus hun heeft gepredikt en dat zij hebben aangenomen. Ze hadden er blijkbaar geen bezwaar tegen. Ook in vers 11 zegt hij:

Of ik het dan ben of zij, zó prediken wij en zó hebt u geloofd.

1 KORINTHE 15:11

Dus hij wijst hen erop: wat ik van jullie vraag, is niet iets nieuws boven op wat jullie al hebben aanvaard. Jullie hebben al een boodschap geloofd die ik jullie heb gepredikt. Wat was die boodschap? Wel, hij zegt in vers 3:

Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften,

1 KORINTHE 15:3

Nu zouden we kunnen kijken welke Schriftplaatsen hij in gedachten heeft wanneer hij zegt:

Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften, en dat Hij begraven is, en dat Hij opgewekt is op de derde dag, overeenkomstig de Schriften,

1 KORINTHE 15:3-4

Het zijn uiteraard de oudtestamentische Schriften die hij in gedachten heeft. En wat hij bedoelt, is dat wat er met Christus is gebeurd, en wat Paulus predikt als iets wat met Christus is gebeurd, niet iets was wat Paulus had verzonnen of zelfs had kunnen verzinnen. Want zulke ideeën bestonden al lang vóór Paulus. Ze waren ook in de oudtestamentische Schriften te vinden. En wat Christus deed door te sterven en op te staan, was eigenlijk helemaal in overeenstemming met wat de Joden hadden kunnen verwachten als ze hun Schriften beter hadden begrepen.

Wat betreft Schriftplaatsen die naar de dood van Christus verwijzen, kennen we er een aantal in het Oude Testament. Sommige zijn rechtstreekse uitspraken. Sommige zouden we zelfs als typen kunnen beschouwen. Bijvoorbeeld dat Jezus stierf en op de derde dag opstond. Je hebt in het Oude Testament geen rechtstreekse uitspraak dat Jezus op de derde dag zal opstaan. Maar je hebt wel het verhaal van Jona. En Jezus zei:

Want zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de grote vis was, zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde zijn.

MATTHEÛS 12:40

Daarmee maakte Hij Jona tot een type van Zichzelf. En Paulus kan heel goed van mening zijn dat de opstanding van Christus op de derde dag, zoals Jezus Zelf die voorspelde, in het Oude Testament werd voorafgeschaduwd in de persoon van Jona zelf.

En daarom zou Jezus' opstanding op de derde dag iets zijn wat overeenkomstig de Schriften was. Niet noodzakelijk overeenkomstig wat de Joden dachten dat de Schriften betekenden. Het is niet zo dat de rabbijnen al vóór Jezus' komst wisten dat Jona op de een of andere manier een beeld van de Messias was. Maar dat was hij wel, of ze het nu wisten of niet. En daarom was de opstanding van Christus op de derde dag overeenkomstig wat de Schriften op die manier hadden aangekondigd.

4

Dood en opstanding voorzegd in de Schriften

Wat Schriftteksten betreft die gaan over het sterven van de Messias, die zijn er wel. Ook hier geldt dat sommige daarvan misschien niet volledig door de rabbijnen werden begrepen. We hebben met name Psalm 22, die over kruisiging gaat, zo lijkt het. Vanaf ongeveer vers 16 spreekt de schrijver alsof hij iemand is van wie de handen en voeten doorboord zijn, van wie de beenderen uit het gewricht zijn. Hij sterft van de dorst. De beschrijving als geheel wijst daarop, ook waar staat:

Zij verdelen mijn kleding onder elkaar en werpen het lot om mijn gewaad.

PSALMEN 22:19

Of hoe hij het ook precies zei. Die passage spreekt zeker over de dood van Jezus, al werd vóór de vervulling misschien niet begrepen dat die over Jezus ging. Jesaja 53 spreekt zeker over de Messias Die verworpen en gedood wordt.

Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land van de levenden. Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest.

JESAJA 53:8

Volgens Jesaja 53. Sommige Joden begrepen dat dit over de Messias ging. Hoewel Joden natuurlijk sinds de tijd van Christus het idee hebben verworpen dat dit over de Messias gaat, omdat het te veel op Jezus lijkt en ze Jezus niet als hun Messias willen aanvaarden. Daarom zeggen ze dat Jesaja 53 niet over Jezus spreekt, maar over het volk Israël, voorgesteld als een persoon. Dat kan natuurlijk gemakkelijk worden weerlegd aan de hand van de inhoud van het hoofdstuk, maar daar zullen we nu geen tijd voor nemen.

Een andere Schrifttekst die over de dood van de Messias spreekt, staat in Daniël hoofdstuk 9. In de profetie over de zeventig weken staat:

zal de Messias uitgeroeid worden

DANIËL 9:26

Dat is een Hebreeuwse uitdrukking voor ter dood gebracht worden. Dezelfde uitdrukking werd gebruikt in Jesaja 53, waar staat:

Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land van de levenden. Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest.

JESAJA 53:8

Wat duidelijk betekent dat Hij ter dood werd gebracht. Daniël 9 gebruikt alleen de kortere uitdrukking:

Hij werd uitgeroeid.

DANIËL 9:26

zal de Messias uitgeroeid worden

DANIËL 9:26

Dat is Daniël hoofdstuk 9 en vers 26:

Na de tweeënzestig weken zal de Messias uitgeroeid worden, maar het zal niet voor Hemzelf zijn. Een volk van een vorst, een volk dat komen zal, zal de stad en het heiligdom te gronde richten. Het einde ervan zal zijn in de overstromende vloed en tot het einde toe zal er oorlog zijn, verwoestingen waartoe vast besloten is.

DANIËL 9:26

Paulus had dus alle recht om te zeggen dat Jezus' dood iets was wat overeenkwam met de voorzeggingen van de Schriften. Zelfs Zijn opstanding deed dat. Zelfs de derde dag deed dat, als we Jona als een type in aanmerking nemen. Er zijn nog enkele andere, minder voor de hand liggende Schriftteksten die over de opstanding van Christus spraken. Bijvoorbeeld Psalm 2:7, waar de Vader tot Jezus spreekt en zegt:

Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt.

PSALMEN 2:7

Wij zouden niet hebben geweten dat dit over de opstanding ging, maar Paulus wist dat het daarover ging, en hij haalt het in Handelingen 13 als zodanig aan. In Handelingen 13 haalt Paulus Psalm 2:7 aan en zegt hij dat dit over de opstanding van Christus gaat.

Ook halen zowel Petrus als Paulus de laatste verzen van Psalm 16 aan, waar staat:

Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten, U laat niet toe dat Uw Heilige ontbinding ziet.

PSALMEN 16:10

Zowel Petrus op de Pinksterdag als Paulus later in Handelingen 13 haalde deze psalm aan als een verwijzing naar Christus Die opstond uit de doden. Hij werd niet in Sheol achtergelaten en Zijn lichaam heeft geen ontbinding gezien. Dat wil zeggen: Hij was

niet aan ontbinding onderhevig, omdat Hij uit de doden opstond. Er waren dus Schriftteksten, een aantal, die in het Nieuwe Testament konden worden aangewezen en ook werden aangewezen in het Oude Testament, als teksten die betrekking hadden op de dood van de Messias en ook op Zijn opstanding.

Paulus zegt dus:

Verder maak ik u bekend, broeders, het Evangelie, dat ik u verkondigd heb, dat u ook aangenomen hebt, waarin u ook staat,

1 KORINTHE 15:1

En hoewel het nieuw voor je was, was het helemaal niet nieuw in die zin dat God de Joden al eerder had verteld dat Jezus, de Messias, dit zou doen.

waardoor u ook zalig wordt, als u eraan vasthoudt zoals ik het u verkondigd heb, tenzij dat u tevergeefs geloofd hebt. Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften, en dat Hij begraven is, en dat Hij opgewekt is op de derde dag, overeenkomstig de Schriften, en dat Hij verschenen is aan Kefas, daarna aan de twaalf. Daarna is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie de meesten nu nog in leven zijn, maar sommigen ook zijn ontslapen. Daarna is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan alle apostelen. En als laatste van allen is Hij ook aan mij verschenen, als aan de ontijdig geborene. Ik immers ben de minste van de apostelen — ik die het niet waard ben een apostel genoemd te worden, omdat ik de gemeente van God vervolgd heb. Maar door de genade van God ben ik wat ik ben, en Zijn genade voor mij is niet tevergeefs geweest. Integendeel, ik heb mij meer ingespannen dan zij allen; niet ik echter, maar de genade van God, die met mij is. Of ik het dan ben of zij, zó prediken wij en zó hebt u geloofd.

1 KORINTHE 15:2-11

Hij zegt in vers 2:

Dit is trouwens het goede nieuws waardoor jullie gered worden, als jullie eraan vasthouden.

Dat houdt in dat deze boodschap je misschien niet zal behouden als je ervan begint af te wijken, haar verandert of haar in enig opzicht verwerpt.

5

Getuigen van de opgestane Christus

Nu begint hij in vers 5 enkele verschijningen van Christus na Zijn opstanding op te sommen, om het feit van de opstanding vast te stellen. Dit was niet alleen overeenkomstig de Schriften, maar ook overeenkomstig wat vele getuigen verklaarden. De lijst die hij hier geeft, verschilt van de lijsten in alle vier de Evangeliën. Alle vier de Evangeliën geven ons een of ander verslag van verschijningen van Christus na Zijn opstanding, maar geen ervan geeft precies deze lijst. Nu blijkt dat 1 Korinthe eerder werd geschreven dan welk Evangelie ook, voor zover we weten. Daarom is deze lijst van verschijningen van Christus na Zijn opstanding ouder dan de lijsten of de verslagen in de Evangeliën. We hebben hier het vroegste schriftelijke getuigenis van Jezus' opstanding en van de keren dat Hij is verschenen.

De Evangeliën werden later geschreven en beschreven als het ware andere gelegenheden waarbij Hij werd gezien. Er is echter geen tegenspraak. Alle lijsten zijn waar. Het is alleen zo dat elke schrijver een andere selectie geeft uit de vele verschijningen van Christus na Zijn opstanding. Sommige daarvan zijn in geen van de Evangeliën te vinden. Wanneer er staat:

Hij is gezien door Kefas en daarna door de twaalf.

Dan verwijst hij zeker naar wat Lukas 24 ons vertelt. Toen de twee mannen op de weg naar Emmaüs ontdekten dat ze bij Jezus waren geweest, renden ze terug naar Jeruzalem, naar de twaalf. Toen ze daar aankwamen, vertelden de discipelen deze twee mannen:

Die zeiden: De Heere is werkelijk opgewekt en is aan Simon verschenen.

LUKAS 24:34

Nu hebben we in geen van de evangeliën daadwerkelijk een beschrijving van de bijzonderheden van Zijn verschijning aan Petrus. Maar de twee mannen die Jezus op de weg naar Emmaüs hadden ontmoet, kregen bij hun terugkeer in Jeruzalem op die

zondag, de dag waarop Jezus was opgestaan, te horen dat Jezus inderdaad aan Petrus was verschenen. Nu weten we uit de evangeliën dat Hij, voordat Hij aan Petrus verscheen, aan Maria Magdalena en aan een groep vrouwen verscheen. Paulus vermeldt dat niet, maar dat betekent niet dat hij er niets van wist of dat hij het probeerde te verdoezelen. Hij geeft eenvoudig enkele belangrijke getuigenissen. In sommige culturen, de Joodse bijvoorbeeld, was het getuigenis van vrouwen niet toelaatbaar in de rechtbank. Het is mogelijk dat Paulus niet het gevoel had dat hij zijn betoog in de ogen van zijn lezers kracht zou bijzetten door vrouwen als getuigen aan te halen, als er enig vooroordeel tegen hen als getuigen bestond. Dus slaat hij die over en vertelt hij hoe Petrus Hem zag, en daarna de twaalf, op diezelfde avond van de opstanding. Dat vinden we in Lukas 24 en Johannes 20.

Vers 6 zegt:

Daarna is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie de meesten nu nog in leven zijn, maar sommigen ook zijn ontslapen.

1 KORINTHE 15:6

We hebben hiervan geen verslag in de evangeliën, hoewel we in Mattheüs 28 wel lezen dat Jezus Zijn discipelen op een berg in Galilea ontmoet. De slotverzen van Mattheüs 28 werden in feite uitgesproken op een berg in Galilea, niet op de Olijfberg, vanwaar Jezus ten hemel voer. Hij voer ten hemel vanaf de Olijfberg in Judea. Mattheüs vertelt daar niet over, maar Mattheüs sluit af met een ontmoeting die Jezus met enkele discipelen in Galilea had. Velen hebben gemeend dat dit de gelegenheid was waarbij Hij aan wel vijfhonderd mensen verscheen. Jezus had waarschijnlijk geen vijfhonderd volgelingen in Judea. Maar aangezien Hij meer dan een jaar in Galilea had gepredikt en er soms duizenden mensen waren die Hem volgden, is het mogelijk dat Hij na Zijn opstanding verscheen aan een grote groep bijeengekomen mensen die eerder in die streek in Hem hadden geloofd. We weten het niet.

Maar Paulus benadrukt in vers 6 dat van deze vijfhonderd het grootste deel tot op heden in leven is, hoewel er enkelen, om precies te zijn, zijn gestorven. Sommigen van hen zijn gestorven, maar sommigen waren nog in leven. Paulus benadrukt dit alsof hij

wil zeggen: als je er ernstige twijfels over hebt, zijn er veel levende getuigen die je zou kunnen raadplegen.

Vers 7:

Daarna is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan alle apostelen.

1 KORINTHE 15:7

Ook dat is een verschijning die in geen van de evangeliën is opgetekend. Maar Jakobus is de broer van Jezus, de oudste broer van Jezus. We weten dat Johannes 7 ons vertelt dat Zijn broers tijdens Jezus' aardse bediening niet in Hem geloofden. Toch werd Jakobus later een vooraanstaand leider in de gemeente. Hij blijkt kennelijk de leider te zijn op de vergadering in Jeruzalem in Handelingen 15. Hij heeft, naar het lijkt, de leiding over de gemeente in Jeruzalem wanneer Paulus daar in Handelingen 21 voor de laatste keer op bezoek komt. En hij schreef het boek Jakobus.

Dus lezen we in de evangeliën over hem als een ongelovige, en vervolgens lezen we in de brief van Jakobus en in het boek Handelingen over Jakobus als een gelovige en een leider in de gemeente. Alleen hier komen we te weten waardoor hij van een ongelovige een gelovige werd. Hij kreeg na de opstanding een bijzonder bezoek van Jezus.

6

Paulus als getuige en apostel door genade

Vers 8:

En als laatste van allen is Hij ook aan mij verschenen, als aan de ontijdig geborene.

1 KORINTHE 15:8

Natuurlijk slaat Paulus er nogal wat over. Maar het is heel duidelijk dat Paulus Jezus pas na de hemelvaart zag. Alle andere verschijningen van Jezus, zowel degene die hij heeft genoemd als degene die hij heeft weggelaten, vonden allemaal vóór de

hemelvaart plaats. Alleen Paulus had Jezus na de hemelvaart gezien, in de eerste plaats. Natuurlijk weet ik niet hoeveel van de apostelen misschien af en toe visioenen van Jezus hebben gehad, maar dat is een ander verhaal. Hij heeft het over een verschijning na de opstanding, die hem ervan overtuigde dat Jezus was opgestaan.

Nu hij zichzelf heeft genoemd, wil hij duidelijk maken dat hij het eigenlijk niet waard is om tot de rest van deze mensen gerekend te worden. Want gedurende de hele tijd dat Jezus op aarde verbleef, was Paulus tenslotte een ongelovige. Hij werd als het ware laat geboren, nadat Jezus al weg was. Hij is een laatkomer, en hij voelt zich nauwelijks waardig om bij de andere apostelen gerekend te worden. Maar hij zei dat hij niettemin genade had ontvangen, vers 10, en die genade was goed besteed. Hij maakte er inderdaad gebruik van; hij wandelde erin. Door genade spande hij zich in en uiteindelijk spande hij zich meer in dan alle andere apostelen. Maar hij probeert daarmee niet zichzelf op de borst te kloppen. Hij zegt echter:

Maar door de genade van God ben ik wat ik ben, en Zijn genade voor mij is niet tevergeefs geweest. Integendeel, ik heb mij meer ingespannen dan zij allen; niet ik echter, maar de genade van God, die met mij is.

1 KORINTHE 15:10

Het was door de genade van God dat hij meer wist te doen dan de overige apostelen.

Vers 11 zegt:

Of ik het dan ben of zij, zó prediken wij en zó hebt u geloofd.

1 KORINTHE 15:11

Dat wil zeggen: van wie je het Evangelie ook gehoord mag hebben, of dat nu van mij was of van een van die anderen, Kefas of iemand anders, wie het Evangelie ook aan je heeft gepredikt, hij heeft daarbij zeker het feit van de opstanding van Christus vermeld. Dat is waar hij op wijst.

Misschien moest hij het zo zeggen omdat er in Korinthe sommigen waren die zeiden:

Ik hoor bij Paulus.

Maar er waren ook anderen die dat niet zeiden. Zij zeiden:

Ik hoor bij Kefas.

Of:

Ik hoor bij Apollos.

Of wat dan ook. Paulus wilde dus duidelijk maken dat niet alleen de groep die zichzelf omschrijft in termen van trouw aan Paulus, zijn Evangelie moet aanvaarden dat Jezus uit de dood is opgestaan. Wie het Evangelie ook predikt, predikt dat Jezus uit de dood is opgestaan. Of je het van mij of van iemand anders hebt gehoord, maakt geen verschil. Het Evangelie bevat altijd dit element, dat Jezus uit de dood is opgestaan. Zonder dat heb je de blijde boodschap niet.

Dus in vers 11 staat:

Of zij het nou waren of ik.

Dat is wat wij prediken en dat is wat jullie geloofd hebben. Nu hij hen daaraan heeft herinnerd, heeft hij de eerste premisse van zijn betoog. Namelijk dat jullie allemaal geloven dat Jezus uit de dood is opgestaan, of op zijn minst ooit hebben gezegd dat jullie dat geloofden. Als jullie dat niet hadden aanvaard, zouden jullie geen enkel Evangelie hebben aanvaard dat op dit moment wordt gepredikt, en zouden jullie dus niet tot de gemeente behoren. Hij redeneert dus met hen als mensen van wie hij het gevoel heeft dat hij al iets heeft waarmee ze wel moeten instemmen. Dat is immers het hele punt van christen zijn. Het Evangelie dat zij ontvangen hebben, was dat Jezus uit de dood is opgestaan.

7

Zonder opstanding is het geloof leeg

En dus zegt hij in vers 12:

Als nu van Christus gepredikt wordt dat Hij uit de doden is opgewekt, hoe kunnen sommigen onder u dan zeggen dat er geen opstanding van de doden is?

1 KORINTHE 15:12

Zijn redenering is hier duidelijk. Als we het feit hebben aanvaard dat Christus uit de dood is opgestaan, kunnen we geen principieel bezwaar hebben tegen het idee dat God de doden opwekt. We hebben gezegd en we hebben aanvaard dat God ten minste één keer een dode heeft opgewekt, in het geval van Christus. Daarom kun je nauwelijks een principieel bezwaar maken tegen het idee dat God dode lichamen opwekt.

Paulus zal later in het hoofdstuk verdergaan en zeggen dat de opstanding van Christus in feite de eerstelingen van een algemene oogst was. Christus is de Eersteling. Wij zullen ook geoogst worden, in die zin dat we worden opgewekt, later, wanneer Hij komt. Maar op dit punt richt hij zich nog niet eens rechtstreeks op onze opstanding. Hij richt zich alleen op het begrip opstanding als een begrip waar Griekse denkers bezwaar tegen hadden. Hoewel Paulus heel goed begreep dat Grieken er bezwaar tegen hadden, verwachtte hij niet dat christenen er bezwaar tegen zouden hebben. Zij geloofden immers duidelijk dat God Christus uit de dood had opgewekt.

Hij zegt dat als Christus niet is opgestaan, jullie een onware boodschap hebben geloofd. Jullie geloof is zinloos. Dat wil zeggen: jullie geloven iets wat niet waar is, want als God de doden niet opwekt, heeft Hij Christus ook niet uit de dood opgewekt. En hij zegt dat we dan nog enkele andere ernstige problemen hebben. Als dat het geval is, zegt vers 18, dan geldt:

Dan zijn ook zij die in Christus ontslapen zijn, verloren.

1 KORINTHE 15:18

Ofwel degenen die in Christus gestorven zijn:

zijn verloren gegaan. Ze zijn weg. Er is geen toekomst voor hen, en dat kan niet waar zijn. Jezus heeft beslist gezegd:

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

JOHANNES 3:16

Maar deze mensen zijn dood. Dus zijn ze verloren gegaan als ze later, in de opstanding, geen leven zullen hebben.

8

Christelijk lijden zonder toekomstige hoop

Hij zegt in vers 19:

Als wij alleen voor dit leven op Christus onze hoop gevestigd hebben, zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen.

1 KORINTHE 15:19

Dat is een interessante gedachte, want ik heb vaak gedacht dat ik het zelfs als er geen hemel of hel zou zijn, toch wel prettig zou vinden om christen te zijn. Daarmee wil ik niet zeggen dat het me niet in mijn doen en laten beperkt. Dat doet het zeker. Iedereen die een heilig leven gaat leiden, zal enige tegenstand van de wereld ervaren. Je zult behoorlijk wat verleiding ervaren die je moet weerstaan, enzovoort.

Het zou natuurlijk in sommige opzichten gemakkelijker zijn om gewoon toe te geven en met de stroom mee te gaan. Met de rest van de wereld stroomafwaarts te drijven, totdat die bij zijn waterval komt en de hel in gaat. Maar als er geen hel is, als er geen waterval is, als er alleen maar de rivier is, dan zou dat misschien een aantrekkelijk leven zijn. Je zou verleiding niet hoeven te weerstaan. Je zou alles kunnen doen waar je maar zin in had.

Aan de andere kant, ook al zou het in sommige opzichten gemakkelijker zijn om geen christen te zijn, als christen ken ik de troost die dat biedt. Stel dat God mij nooit een hemel of hel had beloofd en ik die ook niet verwachtte. Maar stel dat ik wel Zijn aanwezigheid, de troost van de Heilige Geest en Zijn kracht in mijn leven ervoer. Dan had ik al die dingen die we hebben voordat we naar de hemel gaan, maar zonder de verwachting van de hemel. Ik heb altijd gedacht dat het dan toch de moeite waard zou zijn om christen te zijn. Alleen al om God te kennen en alleen al om een kracht te hebben die boven mijn eigen kracht uitgaat, om het leven tegemoet te treden.

Ik kijk naar ongelovigen, en het is niet alleen het feit dat ze naar de hel gaan waardoor ik medelijden met hen heb. Ik weet niet hoe ze in hun onwetendheid kunnen leven en de wereld onder ogen kunnen zien zoals die is. Als ik niet in de hemel of de hel geloofde, zou ik volgens mij toch geneigd zijn medelijden te hebben met mensen die de Heere niet kennen. Al heb ik nog meer medelijden met hen omdat ik weet dat ze naar de hel gaan.

Het interessante is dat Paulus een houding heeft die tegenovergesteld lijkt aan de houding die ik had. Hij laat het klinken alsof hij zegt dat als er geen opstanding was: ‘Hé, dit is het niet waard. Dit leven is het gewoon niet waard.’ Maar natuurlijk is de houding van Paulus anders dan die van mij, omdat zijn omstandigheden heel anders waren dan die van mij.

Van de Joden heb ik vijfmaal de veertig min één zweepslagen ontvangen. Driemaal ben ik met de roede geegeseld, eenmaal ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een heel etmaal heb ik in volle zee doorgebracht. Op reis was ik vaak in gevaar door rivieren, in gevaar door rovers, in gevaar van de kant van volksgenoten, in gevaar van de kant van heidenen, in gevaar in de stad, in gevaar in de woestijn, in gevaar op zee, in gevaar onder valse broeders,

2 KORINTHE 11:24-26

Hij leidde in de verste verte niet het rustige christelijke leven dat de meesten van ons hebben gekend. En daarom kan ik begrijpen dat hij zegt: ‘Luister, als dit het enige leven is dat ik heb, dan ben ik het met al deze ellende beslist aan het verspillen.’

Niet dat er geen troost van God is. In 2 Korinthe 1 wijst hij erop dat:

Die ons troost in al onze verdrukking, zodat wij hen kunnen troosten die in allerlei verdrukking zijn, met de vertroosting waarmee wij zelf door God getroost worden.

2 KORINTHE 1:4

Maar toch, als ik geen christen was, zou ik al die verdrukkingen niet hebben en zou ik die troost niet nodig hebben. Het punt is dat wanneer christenen worden vervolgd, zij zich volgens mij veel beter dan wij kunnen verplaatsen in wat Paulus zegt:

Als nu van Christus gepredikt wordt dat Hij uit de doden is opgewekt, hoe kunnen sommigen onder u dan zeggen dat er geen opstanding van de doden is? En als er geen opstanding van de doden is, dan is Christus ook niet opgewekt. En als Christus niet is opgewekt, dan is onze prediking zonder inhoud, en zonder inhoud is ook uw geloof. En dan blijken wij ook valse getuigen van God te zijn. Wij hebben namelijk van God getuigd dat Hij Christus heeft opgewekt, terwijl Hij Die niet heeft opgewekt als inderdaad de doden niet opgewekt worden. Immers, als de doden niet opgewekt worden, is ook Christus niet opgewekt. En als Christus niet is opgewekt, is uw geloof zinloos; u bent dan nog in uw zonden. Dan zijn ook zij die in Christus ontslapen zijn, verloren. Als wij alleen voor dit leven op Christus onze hoop gevestigd hebben, zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen.

1 KORINTHE 15:12-19

Als we ons leven verspillen door een Evangelie te prediken dat na dit leven geen beloning biedt, maar ook in dit leven geen beloning biedt, in die zin dat we alleen maar onophoudelijk lijden hebben... We bijten onze tanden op elkaar en weerstaan verleiding, ontzeggen onszelf bepaalde genoegens die andere mensen zichzelf niet ontzeggen, en worden hiervoor in elkaar geslagen en als martelaar gedood en gemarteld. En als er dan na het leven niets is, dan is het leven gewoon één grote ellende, en dan ga je dood, en dat is het. Dan zou ik zeggen dat christenen behoorlijk dom zijn en misschien een slechte ruil doen. Zeker als ze in dit leven net zoveel zouden lijden als Paulus, zou het een slechte ruil lijken als er geen eeuwig leven is.

9

Christus als Eersteling van onze opstanding

Vers 20 zegt:

Maar Christus is wel degelijk opgestaan uit de dood.

Alles in de verzen 12 tot en met 19 kwam hierop neer:

Als Christus niet uit de dood is opgestaan, dan zijn dit de gevolgen. Als God de doden niet opwekt, dan is Christus ook niet uit de dood opgestaan. En als Christus niet uit de dood is opgestaan, dan stelde onze boodschap niets voor; dan hebben we tegen jullie gelogen.

Je hebt een Evangelie geloofd dat niet waar is.

En je leeft gewoon in een leugen.

Maar in vers 20 zegt hij:

Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn.

1 KORINTHE 15:20

Al die ‘als’-uitspraken in de verzen 12 tot en met 19 zijn niet de werkelijkheid. Het zijn alleen maar hypothetische ‘als’-uitspraken, want:

Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn.

1 KORINTHE 15:20

Degenen die ontslapen zijn, werden in vers 18 genoemd: degenen die gestorven zijn, de christenen.

Op dit punt introduceert Paulus voor het eerst in dit hoofdstuk de opstanding van christenen. Hij spreekt over de opstanding van Christus, en vervolgens spreekt hij over het algemene idee dat God de doden opwekt. Nu wijst hij erop dat de opstanding van Christus geen op zichzelf staande gebeurtenis was. Ook was die niet alleen maar een bewijs dat God er in principe geen bezwaar tegen had om dode lichamen op te wekken. Het was een garantie voor onze opstanding, want dat betekenden de eerstelingen voor een oogst.

In de Joodse godsdienst moesten de Joden in elk geval op het Eerstelingenfeest het eerst geoogste graan nemen en het voor de Heere heen en weer bewegen als een symbool van de komende oogst. Die zou in sommige gevallen pas enkele maanden later plaatsvinden. Maar ze bewogen het heen en weer alsof ze daarmee de hele oogst aan God aanboden. De eerstelingen vertegenwoordigden de hele oogst en waren de garantie dat er een oogst zou komen. De eerstelingen waren de eerste belofte van een oogst. En hoewel de oogst pas enige tijd later kwam, was de aanwezigheid van de

eerstelingen de garantie dat er een oogst aankwam. Zo is het dus ook met de opstanding van Christus: die is de eersteling van een algemenere oogst. En wij zijn degenen die Hij gaat oogsten wanneer Hij komt.

Want omdat de dood er is door een mens, is ook de opstanding van de doden er door een Mens. Want zoals allen in Adam sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als Eersteling, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst. Daarna komt het einde, wanneer Hij het koningschap aan God en de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan. Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij Die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd.

1 KORINTHE 15:21-27

Dat is een citaat uit Psalm 8.

En wanneer alle dingen aan Hem onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf Zich onderwerpen aan Hem Die alle dingen aan Hem onderworpen heeft, opdat God alles in allen zal zijn.

1 KORINTHE 15:28

10

De opname en de volgorde van de eindtijd

Hier hebben we een unieke passage over Paulus' begrip van de eschatologie. Als we aan eschatologie denken, gaan de discussies vaak over vragen als: waar past het duizendjarig rijk, waar past de opname ten opzichte van de grote verdrukking, als er een grote verdrukking is, en wanneer komt de antichrist op, en dat soort dingen. Dat zijn de kwesties waarover mensen tegenwoordig discussiëren.

Het is interessant dat Paulus nooit zo'n lijst van gebeurtenissen geeft. Je vindt nergens in de Bijbel dat Paulus een opsomming geeft en zegt: 'Eerst komt de opname, dan komt de grote verdrukking, dan komt de wederkomst, dan komt het duizendjarig rijk, en dan komt het oordeel voor de grote witte troon.' Als we zo'n passage hadden, zou die de bedelingenleer bevestigen. Aan de andere kant, als we een ander soort opsomming hadden, zou die misschien een ander stelsel bevestigen.

Het interessante is dat we geen enkele passage hebben die ons vertelt wanneer de opname plaatsvindt ten opzichte van andere dingen, zoals het duizendjarig rijk en de grote verdrukking. Wat we natuurlijk wel hebben, in 1 Thessalonicenzen 4, is een verwijzing naar de opname die plaatsvindt in samenhang met de opstanding van de doden. Want daar, in 1 Thessalonicenzen 4:16-17, zegt Paulus:

Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem van een aartsengel en met een bazuin van God neerdalen uit de hemel. En de doden die in Christus zijn, zullen eerst opstaan. Daarna zullen wij, de levenden die overgebleven zijn, samen met hen opgenomen worden in de wolken, naar een ontmoeting met de Heere in de lucht. En zo zullen wij altijd bij de Heere zijn.

1 THESSALONICENZEN 4:16-17

Dus in die passage, 1 Thessalonicenzen 4, vers 16 en 17, zegt Paulus:

Als Jezus komt, zullen de doden opstaan en worden daarna de levenden opgenomen om Hem tegemoet te gaan.

Er is dus inderdaad een passage die, wanneer ze over de opname spreekt, die nauw verbindt met de opstanding van de doden, van de christenen.

Deze passage spreekt nu wel over de opstanding van de christenen. Paulus spreekt in dit gedeelte niet over de opname, hoewel hij dat volgens mij verderop wel doet, na ongeveer vers 50. Vers 51 en de volgende verzen spreken wel over de opname, maar hier spreekt hij alleen over onze opstanding. Want dat was blijkbaar waarover in Korinthe onenigheid bestond. Sommigen zeiden: 'Dat geloof dat wij uit de doden zullen worden opgewekt, slaat nergens op. Wij aanvaardden dat niet.'

En Paulus zegt: 'In wezen moet je dat wel aanvaardden als je christen wilt zijn, want om christen te zijn moet je erkennen dat Jezus uit de doden is opgestaan. En wat je moet begrijpen, is dat de opstanding van Christus in Gods ogen alleen de eerstelingen was. En op eerstelingen volgt een oogst.'

Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn.

1 KORINTHE 15:20

11

Sterven in Adam en levend worden in Christus

Het legt uit hoe degenen die in Christus zijn onvermijdelijk zullen opstaan, onvermijdelijk levend zullen worden, net zoals degenen die in Adam zijn onvermijdelijk moesten sterven.

Want omdat de dood er is door een mens, is ook de opstanding van de doden er door een Mens. Want zoals allen in Adam sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als Eersteling, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst. Daarna komt het einde, wanneer Hij het koningschap aan God en de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan. Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij Die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd.

1 KORINTHE 15:21-27

Adams dood had gevolgen voor iedereen die in Adam was. De opstanding van Christus heeft gevolgen voor allen die in Christus zijn. Daarom kunnen ze er niet aan ontkomen uit de doden op te staan, want de eerstelingen staan eigenlijk niet los van de oogst, maar vormen eenvoudig het eerste deel ervan. Het eerste deel van de oogst is begonnen. De eerstelingen zijn opgewekt. De oogst is als het ware al in gang gezet. Maar er ligt een lange tijd tussen de eerstelingen en de algemene oogst. Hij zegt dat, hoewel allen in Christus levend gemaakt zullen worden, dat zal gebeuren:

ieder op zijn beurt.

In vers 23 geeft Paulus de volgorde van de gebeurtenissen aan. Het komt zelden voor dat een passage in het Nieuwe Testament echt een volgorde van eschatologische gebeurtenissen geeft, maar Paulus doet dat hier wel. Daarom zouden we misschien goed moeten letten op de volgorde die hij onderwees.

Dat verwijst ernaar dat Christus al uit de doden is opgestaan. Hij is de eerste Die opstaat. Wie komen daarna?

12

Opstanding is meer dan weer levend worden

Nu zou je kunnen zeggen: 'Maar wacht eens, Jezus was niet de eerste persoon die uit de doden opstond.' Zelfs nadat Jezus uit de doden was opgestaan, geeft Paulus inderdaad aan dat het volgende de wederkomst zal zijn, wanneer wij opstaan. Maar de apostelen hebben in Handelingen een paar mensen uit de doden opgewekt. Hoe moeten we dat zien? En zelfs bij Jezus' opstanding kwamen er toen enkele mensen uit hun graven, vertelt Mattheüs 27 ons.

Ik denk dat we moeten begrijpen dat de opstanding van Christus iets anders is dan alleen dat dode mensen weer levend worden. Lazarus en het dochttertje van Jaïrus en de zoon van een weduwe uit een stad die Naïn heet: al die mensen stonden uit de doden op voordat Jezus dat deed. Zo hebben ook Elia en Elisa in hun tijd meegemaakt dat doden werden opgewekt, of waren ze daarbij het instrument.

Jezus was niet de eerste dode man die weer levend werd. Maar in alle gevallen vóór Jezus' opstanding waren degenen die weer levend werden nog niet lang dood geweest en werden ze eenvoudig weer tot leven gebracht. Hun geest kwam vermoedelijk gewoon terug in hun lichaam. Ze kwamen terug in de wereld, maar ze kwamen even sterfelijk terug als daarvoor. De geest kwam terug in hun lichaam, maar hun lichaam was nog steeds vlees, nog steeds sterfelijk, nog steeds een natuurlijk lichaam. Ze kregen opnieuw tijd van leven.

We horen af en toe ook over hedendaagse gevallen hiervan. Mensen die bij een ongeluk omkomen, worden naar het ziekenhuis vervoerd om onderzocht en officieel doodverklaard te worden, en vaak worden ze dat ook. Maar in sommige gevallen

komen ze twintig minuten nadat ze zijn gestorven, soms zelfs na nog langere tijd, weer tot leven. Het zou een grote vergissing zijn om dit aan te zien voor een opstanding in de zin waarin Jezus is opgewekt, of waarin wij opgewekt zullen worden wanneer Hij terugkomt.

Want toen Jezus werd opgewekt, kwam Hij niet alleen maar terug in een natuurlijk lichaam. Hij kwam terug in een verheerlijkt lichaam. En ook onze lichamen zullen bij de opstanding worden verheerlijkt, zoals Paulus verderop in dit hoofdstuk zal zeggen. Het zal niet gewoon hetzelfde oude lichaam zijn, zonder enige verandering. Opstanding, zoals Paulus erover spreekt, betekent dus niet alleen een verlengd leven, maar een verlengd leven in een veranderd, verheerlijkt en onsterfelijk lichaam.

Hoewel er vóór Christus in een paar gevallen mensen weer tot leven kwamen, en er ook nadat Christus hier is geweest in een paar gevallen mensen na hun dood weer tot leven zijn gekomen, heeft tot nu toe niemand van hen behalve Christus een verheerlijkt lichaam gehad. Hij is de Eersteling, en wij zijn de volgenden die dat zullen ervaren, wanneer Hij komt.

13

Eén opstanding voor gelovigen en ongelovigen

Nu moet er iets worden gezegd over de verwijzing in vers 23 naar:

de mensen die bij Christus horen wanneer Hij komt.

Volgens de bedelingenleer zijn er twee opstandingen. Een eerdere opstanding van alleen christenen bij de opname van de gemeente, vóór de grote verdrukking, en een tweede opstanding van ongelovigen, die niet alleen na de grote verdrukking zal plaatsvinden, maar ook na het duizendjarig rijk. Zij geloven dat er een grote verdrukking van zeven jaar zal zijn, en daarna een duizendjarig rijk, nadat Christus is gekomen. Zij geloven dat de gelovigen vóór de grote verdrukking zullen worden opgewekt en de ongelovigen na het duizendjarig rijk. Er zit dus een periode van duizend en zeven jaar tussen de opstanding van de rechtvaardigen en die van de onrechtvaardigen.

Paulus spreekt deze opvatting tegen in het boek Handelingen. Jezus spreekt die tegen in het Evangelie van Johannes, zowel in hoofdstuk 5 als in hoofdstuk 6. We zullen niet alle passages bekijken, maar dit wil ik wel zeggen: van het vers dat we hier voor ons hebben, vers 23, wordt soms gedacht dat het de gedachte ondersteunt dat er een opstanding van alleen christenen is.

Jezus zei in Johannes 5:

Er komt een uur waarin allen die in de graven zijn Zijn stem zullen horen en tevoorschijn zullen komen: wie goed gedaan hebben tot eeuwig leven, en wie kwaad gedaan hebben tot eeuwige veroordeling.

JOHANNES 5:28-29

Dat is een algemene opstanding. Er komt een uur waarop ze allemaal tevoorschijn zullen komen. Jezus leerde dus een algemene opstanding. Maar er wordt gezegd: 'Hier leert Paulus echter een opstanding van alleen christenen.' Dat suggereert dat de opstanding van niet-christenen op een ander tijdstip plaatsvindt, later dan dit.

Daar heb ik twee dingen op te zeggen. Ten eerste: het feit dat Paulus hier alleen de opstanding van christenen noemt, zonder de opstanding van niet-christenen te noemen, betekent niet dat hij niet verwachtte dat de opstanding van niet-christenen op hetzelfde moment zou plaatsvinden. Het betekent alleen dat hij zich richt tot zijn toehoorders, die christenen zijn en zich bezighouden met de vraag wanneer zij zullen worden opgewekt. Degenen die van Christus zijn, en dat zijn al zijn beoogde toehoorders, zullen opstaan wanneer Hij komt. Niet eerder, niet later.

Maar zullen de niet-christenen dan ook opstaan, wanneer Jezus komt? Dat zegt Paulus niet, omdat hij niet schrijft met het oog op de belangstelling van niet-christenen. Wat er met niet-christenen gebeurt, valt buiten wat hij hier bespreekt. Je kunt uit andere passages elders weten wat hij daarover denkt. Maar hij hoeft niet elke keer dat het onderwerp ter sprake komt, elk detail uiteen te zetten van wat hij gelooft. Hij schrijft aan christenen die zich zouden bezighouden met hun eigen opstanding.

Maar op een andere plaats, in Handelingen 24, vers 15, heeft Paulus zijn opvattingen uiteengezet. Daar geeft hij wat meer informatie over zijn begrip van de opstanding. In Handelingen 24, vers 15, wanneer hij zich voor de stadhouder Felix verdedigt en zijn opvattingen uitlegt, zegt hij:

Ik heb hoop op God — zij zelf verwachten het ook — dat er een opstanding van de doden zal zijn van zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen.

HANDELINGEN 24:15

Met ‘zij zelf’ bedoelt hij de Joden, de Farizeeën die hem beschuldigden.

Paulus geloofde in één opstanding, niet in twee: een opstanding van de doden die zowel de rechtvaardigen als de onrechtvaardigen omvatte. Waar haalde hij dat idee vandaan? Jezus zei het in het vers dat ik eerder noemde in Johannes 5.

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemt Mattheüs 25, maar het eerder aangehaalde gedeelte is Johannes 5:28–29.

Paulus was het dus met Jezus eens. Er zal één opstanding zijn die zowel de rechtvaardigen als de onrechtvaardigen omvat. Wanneer hij hier dus alleen vermeldt dat degenen die van Christus zijn opstaan, ontkent hij op geen enkele manier dat niet-christenen vervolgens zullen opstaan.

Sterker nog, als Paulus inderdaad geloofde dat er na onze opstanding nog een opstanding van de ongelovigen zou zijn, zoals de aanhanger van de bedelingenleer leert, dan had hij dat moeten zeggen. Want zijn bedoeling in juist deze passage in 1 Korinthe 15 is om de volgorde van de opstanding te geven. Iedereen zal levend worden gemaakt, ieder in zijn eigen volgorde: eerst Christus, dan wij bij Zijn komst. Hij had moeten zeggen: ‘En daarna de ongelovigen, later, na het duizendjarig rijk’, als dat zijn opvatting was. Want zijn doel met het schrijven van deze verzen is om een bepaalde volgorde te geven van wanneer en op welk moment ieder mens uit de dood zal opstaan.

Paulus kent maar twee opstandingen: die van Christus, die als eerste plaatsvond, en daarna die van ons, die natuurlijk tegelijkertijd ook de opstanding van de verlorenen zal zijn. Maar dat is voor hem geen belangrijk punt om hier te vermelden. We zien dus dat Paulus geen verdere opstandingen noemt na de opstanding van degenen die van Christus zijn. Van elke andere opstanding zouden we aannemen dat die op hetzelfde moment plaatsvindt als de opstanding van christenen.

14

Christus draagt het Koninkrijk over

Let eens op wat er na de opstanding van de christenen komt. Paulus zegt niet: 'Dan komt de grote verdrukking', wat de aanhangers van de bedelingenleer zouden zeggen. Hij zegt niet: 'Dan komt het duizendjarig rijk', of: 'Daarna komt de opstanding van de verlorenen.' Hij zegt:

Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als Eersteling, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst. Daarna komt het einde, wanneer Hij het koningschap aan God en de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan.

1 KORINTHE 15:23-24

Dat is het einde. Daarna niets meer.

Wat hij hier over het einde zegt, is intrigerend. En er lijken elders in de Schrift geen parallelle uitspraken te staan die ons helpen dit beter te begrijpen. Het roept dus vragen op zonder ze allemaal te beantwoorden. Hij zegt in vers 24:

Daarna komt het einde, wanneer Hij het koninkrijk overdraagt aan God de Vader en een einde maakt aan elke heerschappij, al het gezag en alle macht.

Dat Jezus het Koninkrijk aan Zijn Vader overdraagt, roept enkele vragen op. Eén ding dat hieruit blijkt, is dat het Koninkrijk op dit moment in Jezus' hand is, onder Zijn bestuur. Maar wanneer Hij klaar is met alles wat Hij moet doen, zal Hij het aan Zijn

Vader teruggeven. De vraag die dit oproept, is: wat zal er op dat moment veranderen? Stel bijvoorbeeld dat Jezus nu over Zijn Koninkrijk regeert. En zodra Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd en Hij terugkomt, draagt Hij het aan Zijn Vader over. Wat zal er dan anders zijn? Wat is het verschil tussen onder Jezus staan en onder de Vader staan? Hoe zal Jezus' eigen positie veranderen? Want Hij zal Zichzelf onder Hem stellen, onder de Vader, zegt hij. Wordt Jezus dan in rang verlaagd? Hoe zit dat hier met Jezus? Paulus legt het niet uit. Hij wist kennelijk iets wat hij niet in detail heeft uitgelegd. Maar wanneer Jezus terugkomt, zal dat het teken zijn dat Hij al het gezag onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand zal verslagen zijn, en Hij zal dit voltooide geheel, deze veroverde aarde, aan Zijn Vader overdragen, kennelijk voor altijd.

Nu zegt Paulus in vers 24 dat dit zal gebeuren wanneer Hij een einde maakt aan alle heerschappij en gezag en macht, dat wil zeggen, behalve die van Hemzelf.

Want omdat de dood er is door een mens, is ook de opstanding van de doden er door een Mens. Want zoals allen in Adam sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als Eersteling, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst. Daarna komt het einde, wanneer Hij het koningschap aan God en de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan. Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij Die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd.

1 KORINTHE 15:21-27

15

De dood als laatste vijand verslagen

Dit is een goede Schrifttekst voor de postmillennialist. Ik ben er zelf geen, maar het is heel duidelijk dat Paulus zegt dat Christus zal komen wanneer Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De postmillennialist gelooft dat al die vijanden op dezelfde manier onder Zijn voeten zullen worden gelegd als jij en ik: door hun bekering vóór Jezus' komst.

Ik zou echter zeggen dat de passage die uitleg niet noodzakelijk maakt. Hij zal sommige van Zijn vijanden op die manier onder Zijn voeten leggen, dat wil zeggen, door hen tot bekering te brengen. Wij zijn vertegenwoordigers van die groep. Maar de anderen zullen bij Zijn komst onder Zijn voeten worden gelegd in de zin van het oordeel.

Hij zegt:

De laatste vijand die wordt uitgeschakeld, is de dood.

Nu vindt de vernietiging van de vijand, de dood, plaats bij de opstanding. En toch zegt Paulus dat dit de laatste vijand zal zijn die wordt vernietigd. Dit vertelt ons dat er op het moment waarop Christus de doden opwekt, wanneer de dood wordt vernietigd, geen vijanden meer te verslaan zullen zijn. Dat levert ernstige problemen op voor de premillennialistische opvatting, want volgens die opvatting zullen wij vóór het duizendjarig rijk worden opgewekt. Volgens Paulus zou dat het einde van de dood zijn. Dat is de dood van de dood, wanneer wij uit de doden worden opgewekt. En toch volgen er volgens de premillennialistische opvatting nog eens duizend jaar, met aan het einde daarvan opnieuw een opstand tegen God, nog meer vijanden om te overwinnen.

Nu vertel ik het misschien niet goed als ik zeg dat de opstanding de nederlaag is van die vijand, de dood, die de laatste vijand is die Hij zal verslaan. Kijk eens verderop in 1 Korinthe 15, dan zullen we die vraag beantwoorden. In vers 54 staat:

En wanneer dit vergankelijke zich met onvergankelijkheid bekleed zal hebben, en dit sterfelijke zich met onsterfelijkheid bekleed zal hebben, dan zal het woord geschieden dat geschreven staat: De dood is verslonden tot overwinning.

1 KORINTHE 15:54

Het is heel duidelijk: als de dood in de overwinning is verslonden, dan is dat de nederlaag van de dood, de laatste vijand. Wanneer gebeurt dat? Wanneer dit vergankelijke zich met onvergankelijkheid bekleedt, wanneer wij worden opgewekt. De opstanding is zelf de nederlaag van de laatste vijand, de dood. Op dat moment is de dood in de overwinning verslonden, vervangen door overwinning. Aangezien de dood de laatste vijand is die wordt vernietigd, en aangezien die vernietiging van die laatste vijand in feite onze opstanding is, betekent dit dat er, nadat wij zijn opgewekt, geen vijanden meer zullen zijn die Hij moet overwinnen. Het is de laatste. Dat sluit elke mogelijkheid uit van een toekomstig duizendjarig rijk met aan het einde daarvan een opstand, na die opstanding. Daarmee komt de opstanding natuurlijk aan het einde van de geschiedenis te staan. En alles wat dan volgt, is de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

16

De Zoon onderwerpt Zich aan de Vader

Nu hoop ik dat ik degenen onder jullie die minder vertrouwd zijn met deze eschatologische begrippen dan sommige anderen, niet ben kwijtgeraakt. Maar hij zegt in vers 27:

Want hij heeft alles onder zijn gezag geplaatst.

Dit is een citaat uit Psalm 8, dat eigenlijk een uitspraak over de mens is. God heeft alle dingen onder de voeten van de mens gelegd. Maar wanneer hij zegt dat alle dingen aan Hem onderworpen zijn — Jezus is de mens bij uitstek — is Degene Die alles aan Hem onderworpen heeft, daar Zelf van uitgezonderd.

Dat wil zeggen: God heeft alle dingen onder Zijn voeten gelegd, maar God heeft Zichzelf niet onder Zijn voeten gelegd. Degene Die Hem dit gezag verleent, valt er Zelf niet onder. De Vader is nog steeds het Hoofd van Christus, zoals Paulus elders zegt, een paar hoofdstukken terug, in hoofdstuk 11.

Vers 28 zegt:

En wanneer alles onder zijn gezag staat, zal ook de Zoon zelf zich onderwerpen aan degene die alles onder zijn gezag heeft geplaatst, zodat God alles in allen kan zijn.

Dat is opnieuw een raadselachtige uitspraak. Wat zal er anders zijn? Zodra Jezus alles onderworpen heeft en Hij terugkomt en de doden opwekt, is dat de wederkomst. Dan draagt Hij alles over aan de Vader, en dan wordt Hij Zelf aan Zijn Vader onderworpen. Eigenlijk is Hij in één opzicht al aan Zijn Vader onderworpen. Hij moet dus in een ander opzicht aan Zijn Vader onderworpen worden, en dat wordt nergens uitgelegd. We moeten de gebeurtenis afwachten om het te begrijpen, denk ik. We hebben niet genoeg andere informatie. We hebben er in de Bijbel helemaal geen andere informatie over. Daarom moeten we wachten totdat het gebeurt om precies te weten wat Paulus hier begreep.

17

Plaatsvervangende doop voor de doden

Vers 29:

Wat zullen anders zij doen die voor de doden gedoopt worden, als de doden helemaal niet opgewekt worden? Waarom worden zij dan nog voor de doden gedoopt?

1 KORINTHE 15:29

En waarom lopen wij dan elk uur gevaar? Ik betuig bij de roem die ik over u heb in Christus Jezus, onze Heere: ik sterf elke dag.

1 KORINTHE 15:30-31

Dat betekent gewoon: ik word dagelijks met de dood geconfronteerd.

Als ik in Efeze met wilde dieren heb gevochten, menselijk gesproken, wat schiet ik daar dan mee op als de doden niet opstaan? Laten we eten en drinken, want morgen gaan we dood. Laat je niet misleiden. Slechte vrienden bederven goede gewoonten. Kom tot bezinning en doe wat goed is, en zondig niet, want sommigen kennen God niet. Ik zeg, ik zeg dit om jullie te beschamen.

Deze laatste woorden in vers 33 en 34 lijken een waarschuwing te zijn aan de trouwe christenen om niet om te gaan met degenen die het Evangelie aantasten. Blijkens de context doen ze dat kennelijk door de opstanding te ontkennen. Omgaan met zulke mensen zal goede zeden bederven. En het is voor hen een zonde om zulk gedrag, zo'n overtuiging, zelfs maar te dulden in de gemeente. En daarvoor moeten ze wakker worden en er iets aan doen.

Nu, vers 29. Ik geloof dat ik in een vorige bijeenkomst heb vermeld dat er volgens commentatoren meer dan veertig verschillende interpretaties van vers 29 door verschillende commentatoren gepubliceerd zijn. Dan kunnen we nauwelijks stellig beweren welke volgens ons de juiste is. Maar ik zal dit zeggen: er zijn er twee die mij mogelijk lijken. Er zijn er waarschijnlijk meer, maar er zijn er twee die ik waarschijnlijk acht, die de beste aanspraak maken op de meest waarschijnlijke uitleg.

Eén mogelijkheid is dat Paulus mensen kende die levende mensen plaatsvervangend doopten namens mensen die gestorven waren. De mormonen vatten het zo op, en zij doen dat zelf ook. Zij kennen een doop voor de doden. Als ze familieleden hebben die gestorven zijn zonder gedoopt te zijn — kijk, mormonen geloven dat je gedoopt moet zijn om behouden te worden — zijn ze daarom bereid zich in hun plaats te laten dopen, zodat hun familieleden behouden worden. Nu geloven mormonen ook dat je je moet bekeren en geloven en vervuld moet worden met de Heilige Geest, naast de doop in water. Die vier dingen worden binnen het mormonisme als noodzakelijk voor het behoud beschouwd. En ik weet niet zeker wat ze doen voor degenen die gestorven zijn

zonder zich te bekeren of te geloven of met de Geest vervuld te worden. Ik bedoel, misschien kun je je plaatsvervangend voor hen laten dopen. Ik weet niet of ze geloven dat je je plaatsvervangend voor hen kunt bekeren. Misschien denken ze: laten we in elk geval de hindernis van de doop uit de weg ruimen en God de rest laten oplossen.

Maar bij het beantwoorden van deze mormoonse leer meenden veel christenen, onder wie Walter Martin, die tijdens zijn leven waarschijnlijk de voornaamste bestrijder van sekten was, dat Paulus inderdaad verwees naar bepaalde mensen die hij kende en die dit deden. Zij doopten daadwerkelijk levende mensen namens mensen die gestorven waren. Maar Walter Martin zegt: Paulus keurt die praktijk echter niet goed. Hij weet ervan, maar hij onderschrijft die niet. En op die manier probeert Walter Martin het argument van de mormonen te ontkrachten: dat wij dit moeten doen omdat Paulus ervan wist. Walter Martin zegt: nou ja, Paulus wist inderdaad van dit soort praktijken, maar het gebeurde niet in de gemeente. Paulus kende bepaalde mensen, weet je, daarbuiten, een of andere sekte, een of andere mysteriegodsdienst of zoiets, die dit soort dingen deden. Maar Paulus noemt het alleen zonder het te onderschrijven, en daarom wordt het daarmee geen norm voor de gemeente.

Laat ik zeggen: dat is beslist waar. Dat volgt er niet uit. Zelfs als Paulus wist van zulke mensen die dat deden, wordt het nergens anders beschreven als een gebruik dat nagevolgd moet worden. Dit zou dan het enige vers zijn dat daar iets van een aanwijzing voor geeft. Toch heb ik ook moeite met die uitleg. En een van mijn bezwaren is dit: waarom zou Paulus verwijzen naar de gebruiken van een of andere sekte, gebruiken waar hij zelf niet achter stond, en die gebruiken aanvoeren als argument voor een ware christelijke leer, namelijk de opstanding van de doden? En ik denk dat dat een heel belangrijk punt is.

Stel dat ik bijvoorbeeld zou proberen te betogen dat bloed onaantastbaar heilig is, en dat dat een van de redenen is waarom het bloed van Jezus zo belangrijk is. Je weet wel:

Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt.

LEVITICUS 17:11

En ik zou een uiteenzetting geven over de betekenis van het bloed van Christus en van bloed in het algemeen. En dan zou ik erop wijzen: nou, je weet wel, de Jehova's getuigen laten om die reden niet eens bloedtransfusies toe. Zou dat een argument voor een christelijke leer opleveren? Ik ben het niet eens met de Jehova's getuigen in hun afwijzing van transfusies. Ik zie er niets verkeerd in om transfusies te krijgen. Waarom zou ik een gebruik van hen aanhalen dat volgens mij verkeerd is, en dat proberen te gebruiken als argument voor iets dat volgens mij juist en belangrijk is? Het lijkt me dat ik met meer resultaat een beroep zou kunnen doen op christelijke gebruiken. Ik betwijfel of die uitleg van de passage juist is. Ik zal je kort vertellen welke opvatting volgens mij misschien beter is.

18

De doop als getuigenis van Jezus' opstanding

Wat betekent dat, gedoopt worden voor de doden? Betekent het dat levende mensen zich plaatsvervangend laten dopen voor dode mensen, of zou het iets anders kunnen betekenen? Het Griekse woord voor 'voor' is wat commentatoren een zwak voorzetsel noemen. Het heeft gewoon de algemene betekenis 'met betrekking tot'. Het zou dus vertaald kunnen worden als:

'De mensen die zich laten dopen met het oog op de doden.' Wie is de dode? Ik zou je willen voorstellen dat de dode Jezus is, als de doden niet opstaan. Dat is wat Paulus er onmiddellijk achteraan zegt. Hij heeft in vers 12 en verder al betoogd: als de doden niet opstaan, is Jezus ook niet opgestaan.

Als de doden niet opstaan, dan is Jezus dood. Waarom zouden mensen zich met betrekking tot Jezus laten dopen als Hij dood is? Waarom zouden we ons laten dopen met betrekking tot een dode man?

Volgens deze uitleg verwijst Paulus naar wat de gemeente daadwerkelijk doet. We worden allemaal gedoopt in de Naam van Jezus. We worden allemaal gedoopt met betrekking tot Jezus. De hele betekenis van onze doop wijst op begraven worden en opstaan met Jezus. Maar als Jezus niet is opgestaan, wat het geval is als de doden niet opstaan, dan is Jezus dood. Wat heeft het dan voor zin dat wij ons laten dopen met betrekking tot Zijn voorbeeld?

Zo gezien heeft hij het inderdaad over het werkelijke christelijke gebruik dat overal in de Schrift wordt onderwezen: mensen worden gedoopt met betrekking tot Christus, gedoopt in de Naam van Jezus. Ze doen dat om terug te verwijzen naar het feit dat ze met Hem gestorven zijn, met Hem begraven zijn en met Hem opstaan. Maar als dat allemaal een mythe is, als Hij niet is opgestaan, als de doden helemaal niet opstaan, dan is onze doop in Jezus niets meer dan een doop met betrekking tot een dode man, tot de doden. Waarom zouden we dat doen?

Bij deze uitleg zou Paulus zijn argument voor een theologisch punt baseren op een werkelijk en juist gebruik van christenen. Hij zou zeggen: 'Kijk, juist het gebruik van de doop zelf wijst erop dat er een opstanding is. Waarom zouden we het anders doen?' Het andere argument dat hij geeft, is:

19

Paulus' levensgevaar en de hoop op opstanding

En waarom lopen wij dan elk uur gevaar? Ik sterf elke dag, en betuig dit bij de roem die ik over u heb in Christus Jezus, onze Heere. Als ik, naar de mens gesproken, tegen wilde dieren heb gevochten in Efeze, wat voor nut heeft dat dan voor mij, als de doden niet opgewekt worden? Laten wij dan maar eten en drinken, want morgen sterven wij.

1 KORINTHE 15:30-32

We weten niet of Paulus ooit werkelijk met wilde dieren heeft gevochten in Efeze, vers 32. We weten wel dat hij twee of drie jaar in Efeze heeft doorgebracht, en dat die bediening in Efeze vrij kort wordt behandeld in Handelingen hoofdstuk 19. We weten niet alles wat er in die twee of drie jaar daar is gebeurd. Misschien is hij inderdaad voor de wilde dieren geworpen en op de een of andere manier door een wonder gespaard gebleven. Toch zouden de meeste commentatoren denken dat wilde dieren hier verwijzen naar mensen die niet beter zijn dan wilde dieren, en die als woeste wolven zijn, enzovoort. Hij verwijst tenslotte, zo lijkt het, in 2 Timotheus naar Nero als de leeuw. Daar zegt hij:

Maar de Heere heeft mij bijgestaan en heeft mij kracht gegeven, opdat door mij de prediking volbracht zou worden en alle heidenen die zouden horen. En ik ben uit de muil van de leeuw verlost.

2 TIMOTHEUS 4:17

Dat gaat dan over zijn bevrijding uit de rechtbank van Nero.

Het is moeilijk te zeggen. We weten niet of Paulus werkelijk tegenover wilde dieren heeft gestaan. Als dat zo is, staat het niet in Handelingen opgetekend. Misschien spreekt hij figuurlijk. Hij zegt:

Als de doden niet opstaan, laten we het er dan van nemen. Als we toch nergens voor hoeven op te draaien, als er geen dag komt waarop we verantwoording moeten afleggen over ons leven en hoe we dat leiden, laten we er dan nu alles uithalen.

20

Paulus beschrijft het opstandingslichaam

Vers 35:

Maar iemand zal zeggen: hoe worden de doden opgewekt en met wat voor lichaam komen zij terug? Dwaas! Wat u zaait, wordt niet levend tenzij het sterft. U zaait niet het lichaam dat zal ontstaan, maar alleen een graankorrel, bijvoorbeeld van tarwe of een ander gewas. God geeft daaraan een lichaam zoals Hij wil, en aan elk zaad zijn eigen lichaam. Niet alle vlees is hetzelfde: mensen, dieren, vissen en vogels hebben elk hun eigen soort vlees. Er zijn ook hemelse lichamen en aardse lichamen.

1 KORINTHE 15:35-40

De Engelse vertaling gebruikt hier ‘celestial’ voor hemels en ‘terrestrial’ voor aards.

Maar de hemelse dingen hebben een andere glans dan de aardse dingen. De zon heeft haar eigen glans, de maan weer een andere en de sterren ook. Want de ene ster schittert anders dan de andere. Zo is het ook met het opstaan van de doden. Het lichaam wordt begraven als iets dat vergaat, maar het staat op als iets dat niet meer vergaat. Het wordt begraven zonder aanzien, maar staat op in volle glorie. Het wordt begraven in zwakheid, maar staat op met kracht. Het wordt begraven als een natuurlijk lichaam, maar staat op als een geestelijk lichaam. Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam. Zo staat er ook geschreven dat de eerste mens, Adam, een levend wezen werd. De laatste Adam werd een geest die leven geeft. Maar het geestelijke komt niet eerst, eerst komt het natuurlijke en daarna het geestelijke. De

eerste mens kwam uit de aarde en was gemaakt van stof. De tweede mens is de Heer uit de hemel. Zoals die mens van stof was, zo zijn ook de mensen die van stof gemaakt zijn, Wij dus.

En zoals wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij ook het beeld van de Hemelse dragen.

1 KORINTHE 15:49

Daarmee wordt de lichaamsvorm bedoeld die Jezus na Zijn opstanding had.

21

Vragen en bezwaren tegen de opstanding

Ik heb het geheel voorgelezen, deels omdat er eigenlijk geen natuurlijk punt was om te stoppen. Dit alles wordt gezegd als antwoord op een vraag die hij in vers 35 verwacht. Iemand zal zeggen:

Hoe staan de doden op, en wat voor lichaam hebben ze dan?

Zijn antwoord is:

Je bent een dwaas.

Dwaas dat je die vraag stelt.

Je kunt de vraag op een paar manieren opvatten. Het zou een oprechte vraag kunnen zijn van christenen die geen enkel bezwaar hebben tegen de hele leer van de opstanding van de doden, maar gewoon nieuwsgierig zijn. Ik zou dit kunnen vragen; jij zou dit kunnen vragen. Het is me vaak gevraagd tijdens vraaggesprekken op scholen van Jeugd met een Opdracht en op de radio. Mensen zeggen: 'Hoe zal het opstandingslichaam eruitzien?' Moet ik dan zeggen: 'Dwaas! Zo'n vraag hoor je niet te stellen'? Ik weet niet waarom dat een dwaze vraag zou zijn als iemand gewoon om informatie vraagt. Het is een voor de hand liggende vraag die mensen zouden stellen.

Nu is het mogelijk dat Paulus zegt dat het dwaas is om zo'n vraag te stellen, omdat we het antwoord tenslotte niet weten. We kunnen er geen antwoord op geven. Het is net als wanneer je een zaadje zaait en er iets uit komt dat heel anders is dan het zaadje. Door naar het zaadje te kijken zou je niet kunnen zeggen wat voor lichaam eruit zal komen. En door naar onze huidige lichamen te kijken kun je evenmin zeggen wat voor lichaam we zullen hebben wanneer het verheerlijkt is. Zo anders is het. Dat is één redenering die hij zou kunnen gebruiken.

Maar ik vermoed dat hij geen oprechte nieuwsgierigheid verwacht van mensen die in de opstanding geloven. Ik vermoed dat de vragen in vers 35 worden gesteld om de leer van de opstanding aan te vechten. Ze worden op een uitdagende toon gesteld: 'Hoe zou het lichaam kunnen opstaan? Wat voor lichaam moet dat dan zijn dat eeuwig zal leven? Wie kan zich zo'n lichaam voorstellen?' Alsof men de geldigheid van de leer zelf in twijfel trekt.

Zoals ik al zei, maakt het een groot verschil of de vragensteller gewoon een christen is die in de opstanding gelooft maar meer informatie wil, of iemand die deze vragen stelt om de leer zelf te bestrijden en aan te vechten. Zo iemand suggereert dat deze vragen de leer van de opstanding ongerijmd maken, alsof er geen eerlijk antwoord mogelijk is dat ergens op slaat.

Toen de Sadduceeën naar Jezus kwamen om Hem naar de opstanding te vragen, legden ze Hem in wezen een vraag voor over een vrouw die achtereenvolgens met zeven broers trouwde. Telkens stierf er een, en de wet verplichtte haar om met de volgende broer te trouwen. Ze stierven allemaal kinderloos, en ze hadden haar allemaal op verschillende momenten als vrouw gehad, en ze stierven allemaal. Ze zeiden:

In de opstanding dan, van wie van die zeven zal zij de vrouw zijn? Want zij hebben haar allen als vrouw gehad.

MATTHEÛS 22:28

Nu zou zo'n vraag door een oprecht iemand gesteld kunnen worden. Iemand die in de opstanding gelooft zou kunnen vragen: 'Nou, dat is een interessant geval. Wat als je tijdens je leven meer dan één vrouw hebt gehad? Als je wordt opgewekt, wie zal het

dan zijn?’ Het is net als wat mij vaak wordt gevraagd: ‘Zullen we in de hemel onze vrouwen en onze kinderen en onze ouders herkennen? Zullen we elkaar nog steeds kennen zoals we dat nu doen?’ Dat is hetzelfde soort vraag. Als ik twee keer, drie keer getrouwd ben geweest, hoe zit dat dan wanneer ik in de hemel ben? Van wie ben ik de man?

Zo'n vraag is, voor zover ik kan beoordelen, niet dwaas of oneerbiedig, als die niet wordt gesteld om de ware leer aan te vechten, maar eenvoudig om meer inzicht te krijgen in wat die betekent en inhoudt. De Sadduceeën stelden die vraag echter niet om informatie te krijgen, maar om te proberen aan te tonen dat er geen goed antwoord op zulke vragen is. Als een vrouw zeven mannen heeft gehad, kan er geen oplossing zijn voor de moeilijkheid die de opstanding oplevert. Daarom is de opstanding een absurditeit, want je kunt je niet voorstellen dat een van die mannen meer aanspraak op haar heeft dan de andere zes. En je kunt je ook niet voorstellen dat zij bij de opstanding alle zeven als man heeft. Daarom is de leer van de opstanding onzinnig. Die is dom.

De vraag die de Sadduceeën stelden, was dus geen poging om duidelijkheid te krijgen, maar een poging om die leer onderuit te halen. Ik denk dat de vragen waarop Paulus hier vooruitloopt van dezelfde aard zijn. Het gaat niet om iemand die oprecht een vraag stelt en iets wil weten. Deze vragen moeten juist de absurditeit aantonen. Door die vragen te stellen probeert men te benadrukken hoe krankzinnig het is om in de opstanding te geloven.

Hoe worden de doden opgewekt?

Denk er eens over na. Er groeit een boom op een kerkhof, een appelboom, en de wortel gaat de grond in, door een graf, door een doodskist, door een lichaam heen. Die boom heeft voedingsstoffen opgenomen uit de grond en uit het lichaam waar zijn wortel doorheen is gegaan. Sommige atomen die deel uitmaakten van dat lichaam, maken nu deel uit van de boom. Sommige van die atomen worden onderdeel van appels. Sommige van die appels worden door ons gegeten en gaan deel uitmaken van ons lichaam.

Hoe gaat God al die atomen opsporen? Hoe gaat Hij die lichamen herstellen als ze tot stof zijn vergaan? Wat als sommige ervan in zee zijn verstrooid en bij de vissen terecht zijn gekomen? Wat als ze gecremeerd zijn en in zee zijn uitgestrooid, en vissen ze hebben opgegeten, en die vissen sindsdien weer door andere vissen zijn opgegeten, enzovoort? Hoe gaat God alle moleculen vinden om de doden op te wekken?

Mensen stellen zulke vragen. Ze stellen ze niet om informatie te krijgen. Ze stellen ze om aan te tonen dat het absurd is om in de opstanding van de doden te geloven. Iemand zal zeggen:

Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt en met wat voor lichaam komen zij terug?

1 KORINTHE 15:35

Weet je nog dat we dat debat tussen een christen en een atheïst hebben bekeken? De atheïst zei: 'Hoe ademde Jezus toen Hij naar de hemel ging? De Bijbel zegt immers dat

En nadat Hij dit gezegd had, blies Hij op hen en zei tegen hen: Ontvang de Heilige Geest.

JOHANNES 20:22

dus Hij ademde na de opstanding nog steeds. Hij steeg op de ruimte in. Hoe ademde Hij daarboven?' Dat komt eigenlijk neer op de vraag: 'Wat voor lichaam heeft Hij eigenlijk? Hoe kan Hij daar overleven?' Hetzelfde soort domme bezwaar.

Paulus zegt dat degenen die deze vraag stellen dom zijn. Het is een domme vraag. Het is niet dom om nieuwsgierig te zijn, maar het is wel dom om de leer van de opstanding te verwerpen op grond van dit soort tegenwerpingen. Hij zegt:

Dwaas, wat u zaait, wordt niet levend, als het niet gestorven is.

1 KORINTHE 15:36

Zijn uitspraak over planten en zaden en dergelijke komt eigenlijk van Jezus Zelf. In Johannes 12 zei Jezus:

Als een tarwekorrel niet in de grond valt en sterft, blijft hij alleen. Maar als hij sterft, brengt hij veel vrucht voort.

JOHANNES 12:24

Dat is Johannes 12:24. Paulus neemt dezelfde gedachte over. Een plant groeit niet tenzij een zaadje sterft, maar de dood van het zaadje is niet het einde ervan. We begrijpen allemaal dat wanneer een zaadje in de grond sterft, het als een plant opstaat.

Uit het feit dat zaden dat doen, volgt niet noodzakelijk dat wij dat ook zullen doen. Maar het Evangelie leert dat wij dat zullen doen. Hij zegt dat daar niets absurds aan is. In de natuur zien we overeenkomstige, soortgelijke dingen. Telkens wanneer we een zaadje planten, wat voor zaadje ook,

En wat u zaait, daarvan zaait u niet het lichaam dat worden zal, maar een kale graankorrel, al naar het voorvalt, van tarwe of van een van de andere graansoorten.

1 KORINTHE 15:37

het maakt niet uit wat voor zaadje het is: je plant het en het moet sterven. Maar wanneer het sterft, verwacht je dat het levend opkomt in een betere vorm dan daarvoor. Hij zegt dat dit gewoon één manier is waarop de natuur het begrip dood en opstanding illustreert. Er is leven na de dood. Dat is er voor ieder zaadje. En

God echter geeft daaraan een lichaam zoals Hij heeft gewild, en aan elk van de zaden zijn eigen lichaam.

1 KORINTHE 15:38

22

Een lichaam zonder verval en zwakheid

Vervolgens zegt hij, met betrekking tot de vraag met wat voor lichaam ze komen, in wezen: 'Luister,

En er zijn hemelse lichamen en er zijn aardse lichamen, maar de heerlijkheid van de hemelse is verschillend, en die van de aardse is verschillend.

1 KORINTHE 15:40

Met aardse lichamen zijn we vertrouwd. Het nieuwe lichaam zal een hemels lichaam zijn, een hemellichaam, en daarom zullen we je niet kunnen vertellen hoe het is. Je hoeft er zelfs niet naar te vragen. Er zijn gradaties van heerlijkheid. Zelfs de verschillende hemellichamen, de zon, de maan en de sterren, hebben verschillende gradaties van heerlijkheid. De hemelse lichamen die we verwachten, hebben dus een andere heerlijkheid, een andere glans, een andere hoedanigheid dan de huidige lichamen die we nu hebben.

Hij zegt dat het in verschillende opzichten echt anders zal zijn. Hij zegt in vers 42:

Zo zal ook de opstanding van de doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in vergankelijkheid, het wordt opgewekt in onvergankelijkheid.

1 KORINTHE 15:42

Dat betekent dat het wordt gezaaid in een toestand waarin het onderworpen is aan de tweede wet van de thermodynamica, dat het wordt gezaaid als iets wat aan verval onderhevig is. Vergankelijkheid betekent verval. Het wordt in die toestand gezaaid, maar in onvergankelijkheid opgewekt. Dat betekent dat er geen verval meer zal zijn wanneer het uit de dood wordt opgewekt. Je zult niet oud worden. Je huid zal niet

rimpelen. Je zult niet versleten raken. Je botten zullen niet broos of krom worden door ouderdom. Het lichaam waarin je opgewekt zult worden, zal niet aan verval onderhevig zijn. Verouderingsprocessen zullen na verloop van tijd geen rol spelen.

Vers 43:

Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid.
Het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht.

1 KORINTHE 15:43

De dood is iets oneervols. Het is in zekere zin iets beschamends. Het is een straf voor de zonde van de mens, en het is buitengewoon gênant. Ik herinner me dat een bekende man eens werd aangehaald die zei: 'Ik ben niet zozeer bang voor de dood als dat ik me ervoor schaam', of 'dat ik me erdoor in verlegenheid gebracht voel', of iets dergelijks. De dood maakt iedereen gelijk. Sommige mensen proberen dat te voorkomen.

Ik hoorde het verhaal van een heel rijke man die in zijn testament had bepaald dat hij, wanneer hij begraven werd, in stijl begraven wilde worden. Hij moest namelijk zittend in een smoking achter het stuur van zijn Cadillac begraven worden, een gloednieuwe gouden Cadillac. Bij zijn begrafenis hadden ze dit lijk in een smoking gestoken en achter het stuur van een Cadillac gezet. Een hijskraan liet deze Cadillac zakken in het graf dat ervoor gegraven was. De Cadillac zou natuurlijk zijn doodskist zijn. Men hoorde de kraanmachinist zeggen, terwijl hij de Cadillac liet zakken: 'Tjonge, dát is pas leven.'

Maar dat is het niet. Dat is de poging van de mens om vast te houden aan de heerlijkheid van het leven tegenover de verlegenheid en de schande van de dood. Het ziet er gewoon dwaas uit. Het ziet er gewoon dwaas uit wanneer iemand probeert te ontkomen aan de oneer die met de dood gepaard gaat, en probeert de heerlijkheid en het aanzien enzovoort te behouden die hij tijdens zijn leven had. De dood is de grote vernedering.

Het dode lichaam waarin we sterven, wordt gezaaid, of in de grond geplant, in oneer, maar het wordt opgewekt in heerlijkheid. Het is een verheerlijkt lichaam. Het wordt gezaaid in zwakheid, in allerlei zwakheden. Je hebt misschien zwakke ogen, zwakke

hersenen, je hebt misschien een zwakke geest, je hebt misschien zwakke spieren, maar bij de opstanding niet. Zoek me dan maar eens op. Vers 44:

23

Een geestelijk lichaam is ook stoffelijk

Een natuurlijk lichaam wordt gezaaid, een geestelijk lichaam wordt opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam.

1 KORINTHE 15:44

Daar gaat hij vervolgens uitvoerig op in.

Nu geloven Jehovah's Getuigen en sommige anderen dat het opstandingslichaam niet stoffelijk is. Ze geloven zelfs dat Jezus niet lichamelijk uit de dood is opgestaan. Ze geloven dat Hij als een geestelijk wezen is opgestaan. Dat Zijn lichaam eenvoudigweg in het graf is opgelost en Hij een geest werd. Ze gebruiken deze passage om dat te bewijzen, omdat hij zegt:

Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam.

Het opstandingslichaam is geestelijk, zeggen ze, niet stoffelijk.

Maar let op: Paulus stelt het geestelijke lichaam niet tegenover het stoffelijke lichaam, wat een vrij voor de hand liggende tegenstelling zou zijn. Hij stelt het geestelijke lichaam tegenover een natuurlijk lichaam. Geestelijk staat hier niet tegenover stoffelijk. Geestelijk betekent op deze plaats niet onstoffelijk. Het wordt tegenover natuurlijk gesteld. Daarom betekent geestelijk hier bovennatuurlijk, in tegenstelling tot natuurlijk. Het is stoffelijk, en dat blijkt heel duidelijk uit de verhalen over de opstanding van Jezus. Maar het is geen natuurlijk lichaam, het is een bovennatuurlijk stoffelijk lichaam. Paulus gebruikt hier het woord geestelijk voor bovennatuurlijk.

En zo vermeldt hij dat Adam tot een mens van stof werd gemaakt. Christus is echter tot een levendmakend geestelijk lichaam gemaakt, een levendmakende geestelijke Mens. En zoals wij het beeld van de mens van stof gedragen hebben, omdat we uit hem

voortgekomen zijn, zo zal bij de opstanding de tijd komen dat we het beeld zullen dragen van de verheerlijkte Mens uit de hemel, Jezus.

24

Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk niet in

Vers 50:

Maar dit zeg ik, broeders, dat vlees en bloed het Koninkrijk van God niet kunnen beërven, en de vergankelijkheid beërft de onvergankelijkheid niet.

1 KORINTHE 15:50

Het Koninkrijk van God zal in zijn uiteindelijke voleinding in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde niet worden binnengegaan door mensen met natuurlijke lichamen. Dat bewijst dat het premillennialisme wel onjuist moet zijn, want het premillennialisme stelt het Koninkrijk van God gelijk aan het duizendjarig rijk. Toch geloven zij dat sommige mensen, ongelovigen, met hun natuurlijke lichamen het duizendjarig rijk binnengaan. Maar Paulus zei: nee, het Koninkrijk van God zal niet worden geërfd door mensen met natuurlijke lichamen. Ze moeten worden opgewekt.

Trouwens, vlees en bloed is wat hij beschrijft als de toestand waarin je het Koninkrijk van God niet binnengaat. Je zou kunnen zeggen: ik dacht dat je zei dat het stoffelijke lichaam, het opstandingslichaam, stoffelijk is. Ja, het is vlees. Maar het is geen vlees en bloed. Toen Jezus uit de dood opstond, zei Hij:

Zie Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het Zelf. Raak Mij aan en zie, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals u ziet dat Ik heb.

LUKAS 24:39

Hij zei niet dat Hij vlees en bloed had. Hij had vlees en beenderen. Het leven van natuurlijk vlees is in het bloed. Blijkbaar bevindt het geestelijke leven van het opstandingslichaam zich in een ander bestanddeel dan bloed. Je zou kunnen betogen dat het een lichaam zonder bloed zal zijn, maar geen onstoffelijk lichaam. Vlees en beenderen, ja. Vlees en bloed, nee.

25

De laatste bazuin en overwinning op de dood

Vers 51:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

Daarmee is natuurlijk sterven bedoeld.

Ik heb dat vers weleens op de deuren van crèches in kerkgebouwen zien hangen.

De grap berust op de Engelse woorden 'sleep' en 'changed': bij baby's kunnen die ook 'slapen' en 'verschoond worden' betekenen.

in een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, bij de laatste bazuin. Immers, de bazuin zal klinken en de doden zullen als onvergankelijke mensen opgewekt worden, en ook wij zullen veranderd worden.

1 KORINTHE 15:52

Hij zegt hier niet alleen 'de doden in Christus', maar 'de doden'. De doden zullen onvergankelijk opgewekt worden. Dat omvat de levenden en de doden. En blijkbaar is het de onvergankelijkheid van de goddelozen die het mogelijk maakt dat zij voor altijd branden.

‘En ook wij zullen veranderd worden.’ Dat wil zeggen: wij die nog niet gestorven zijn.

Want dit vergankelijke moet zich met onvergankelijkheid bekleden en dit sterfelijke moet zich met onsterfelijkheid bekleden. En wanneer dit vergankelijke zich met onvergankelijkheid bekleed zal hebben, en dit sterfelijke zich met onsterfelijkheid bekleed zal hebben, dan zal het woord geschieden dat geschreven staat: De dood is verslonden tot overwinning. Dood, waar is uw prikkel? Graf, waar is uw overwinning?

1 KORINTHE 15:53-55

Hij zegt dat de prikkel van de dood de zonde is, en dat de kracht van de zonde de wet is. Zoals Paulus in Romeinen 7 zei: de zonde was dood voordat de wet kwam, maar toen de wet kwam, leefde de zonde op. De kracht van de zonde om zonde te zijn en ons als zondaars te veroordelen, ligt in een wet. Er moet een wet zijn die ons handelen omschrijft, om het zondig te maken, of in elk geval tot een overtreding, zodat het tanden krijgt.

Maar God zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus.

1 KORINTHE 15:57

Hij geeft ons de overwinning, zowel over de zonde als over de dood, door onze Heere Jezus Christus.

Daarom, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onwankelbaar, altijd overvloedig in het werk van de Heere, in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heere.

1 KORINTHE 15:58

Paulus zelf vocht in Efeze tegen wilde dieren en liet zich niet afschrikken door het feit dat hij in die omstandigheden kon sterven, omdat hij uitzag naar de opstanding. Dus blijf je werk doen; je arbeid is niet tevergeefs.

Veel mensen lijken tevergeefs te werken. Veel mensen leven voor God, lijden elke dag van hun leven en sterven, en het lijkt alsof die gerechtigheid tevergeefs was. In Prediker klaagde Salomo zeker dat dat zo leek te zijn. Soms is er op aarde die grote ongelijkheid dat een man wijs is en rechtvaardig en zo verder, maar sterft zoals ieder ander, en er is niets wat ervan overblijft. Maar het was niet tevergeefs, want hij heeft bij de opstanding een ander leven om naar uit te zien. En dat is het geloof in de opstanding: het moet in ons een standvastigheid bewerken, een onwankelbaarheid, en een voortdurend overvloedig zijn in het werk van de Heere. Het moet voorkomen dat we ons daarvan laten afbrengen door bedreigingen met de dood, want bedreigingen met de dood raken natuurlijk alleen dit leven. Maar wij zien uit naar een ander leven, in een onsterfelijk lichaam.

26

De levenden krijgen een verheerlijkt lichaam

Ik heb niet veel commentaar gegeven op de verzen 50 tot en met 53. Ik weet niet of daar veel over gezegd hoeft te worden. Hij spreekt natuurlijk over de opstanding en de opname, dezelfde twee dingen waarover hij sprak in 1 Thessalonicenzen 4, de verzen 14 tot en met 18. Hij zegt:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

Sommigen van ons zullen sterven, en sommigen niet. Wie sterven, zullen worden opgewekt. Wie niet sterven, zullen veranderd worden.

Paulus noemt hier niet dat we de Heere tegemoet worden opgenomen in de lucht, zoals hij doet in 1 Thessalonicenzen 4, vers 17. Maar hij noemt wel dat we veranderd worden. Wij die leven wanneer Jezus terugkomt: dat bedoelt hij duidelijk wanneer hij aan het

eind van vers 52 zegt: 'Wij zullen veranderd worden.' Want dat komt bovenop 'de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden'. De doden zullen worden opgewekt, en wij die dan nog leven, zullen veranderd worden. Hij rekent zichzelf hypothetisch mee bij wie er ook maar in leven zal zijn wanneer dit gebeurt.

Dus naast het opgenomen worden om de Heere tegemoet te gaan in de lucht, waarover hij ons in 1 Thessalonicenzen 4 vertelt, is er een verandering in onze hele natuur en samenstelling, waarover hij ons hier vertelt. Het is een verandering van sterfelijkheid naar onsterfelijkheid, van oneer naar heerlijkheid, van zwakheid naar kracht, en van vergankelijkheid naar onvergankelijkheid.

Dit is het opstandingslichaam waar wij naar uitzien. Het is in wezen hetzelfde als het lichaam dat Jezus bij Zijn opstanding had. Volgens Filippenzen 3, de verzen 20 en 21, zegt Paulus:

Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam, overeenkomstig de werking waardoor Hij ook alle dingen aan Zichzelf kan onderwerpen.

FILIPPENZEN 3:20-21

Wanneer Jezus ons lichaam verandert, zal dat zijn naar het beeld van Zijn verheerlijkte lichaam, Zijn opstandingslichaam.

27

De collecte voor de heiligen in Jeruzalem

Het laatste hoofdstuk van 1 Korinthe behandelt een aantal onderwerpen. Laten we het bekijken.

Wat nu de inzameling voor de heiligen betreft, moet u het net zo doen als ik het aan de gemeenten in Galatië opgedragen heb: Op elke eerste dag van de week moet ieder van u bij zichzelf iets opzijleggen om op te sparen wat in zijn vermogen is, opdat de inzamelingen niet pas dan gehouden worden, wanneer ik gekomen ben. En wanneer ik bij u gekomen ben, zal ik hen die u daarvoor geschikt acht, met brieven sturen om uw gave naar Jeruzalem over te brengen. En als het de moeite waard mocht zijn dat ik de reis zelf ook maak, zullen zij met mij mee reizen.

1 KORINTHE 16:1-4

De collecte voor de heiligen heeft te maken met iets waarover we in het boek Handelingen lezen. Wanneer Paulus onder de gemeenten uit de heidenen was, zamelde hij soms geld in voor de Joodse heiligen, omdat die in financiële nood zaten. Hij wilde de eenheid tussen de Joodse gemeenten en de gemeenten uit de heidenen bevestigen, want die eenheid werd sterk in twijfel getrokken, vooral door mensen in de Joodse gemeente.

Mensen in de Joodse gemeente stonden vaak wantrouwig tegenover Paulus, omdat hij de wet niet echt verhief op de manier die zij graag zagen. Ze vroegen zich vaak af of hij wel aan hun kant stond. Een van de manieren waarop hij graag tekenen van eenheid gaf, was door de gemeenten uit de heidenen waar hij diende, praktische hulp te laten sturen aan de Joodse christenen die in bijzondere nood verkeerden.

Dus terwijl hij van gemeente naar gemeente trok, zei hij tegen hen dat ze een collecte moesten houden, en die zou dan naar de heiligen in Jeruzalem gestuurd worden. Hier zegt hij: "Jullie mogen zelf kiezen welke mannen het brengen, of als jullie willen dat ik

meega, dan ga ik met hen mee." Hij wilde zich verantwoordelijk opstellen. Hij zou niet zomaar zeggen: "Bedankt voor het geld, ik breng het naar de heiligen in Jeruzalem," en dan uit beeld verdwijnen. Ze konden mannen meesturen om erop toe te zien dat het geld goed terechtkwam. Dat is wat hij zegt: hij wil zich verantwoordelijk opstellen.

28

Samenkomen op de eerste dag van de week

Hij zei dat ze op de eerste dag van de week iets opzij moesten leggen. Dit vers en nog maar één ander vers in de hele Bijbel worden soms aangevoerd als bewijs dat de christenen geregeld op zondag, de eerste dag van de week, samenkwamen. De sabbat was de zevende dag van de week, en die komt overeen met onze zaterdag. Maar de eerste dag van de week is natuurlijk zondag. Dus hij zei: "Ik wil dat jullie dit geld op de eerste dag van de week opzijleggen."

Het andere vers dat soms wordt gebruikt om te bewijzen dat christenen elke zondag samenkwamen, is Handelingen 20, vers 7. In Handelingen 20, vers 7, is Paulus op weg naar Jeruzalem, hij reist daarheen. Hij houdt halt in Troas om daar te dienen. In Handelingen 20, vers 7, staat:

En op de eerste dag van de week, toen de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, sprak Paulus hen toe, omdat hij de volgende dag wilde vertrekken; en hij liet zijn toespraak voortduren tot middernacht.

HANDELINGEN 20:7

We gaan niet op dat verhaal in, maar let erop dat er staat:

Op de eerste dag van de week, toen de discipelen bij elkaar kwamen om samen brood te eten, sprak Paulus hen toe.

Het klinkt alsof ze op zondag, op de eerste dag van de week, een wekelijkse samenkomst hadden waar ze bijeenkwamen om het brood te breken en om naar prediking te luisteren. Dat kan waar zijn. Ik heb geen reden om dat te betwisten. Maar

dat zegt het vers niet. Het vers zegt alleen dat Paulus tot hen sprak bij een maaltijd die ze op een zondag hadden. Het zegt niet dat ze geregeld op zondag samenkwamen. Het kan zijn dat het kwam doordat Paulus de volgende dag vertrok. Het trof gewoon dat hij op een zondag kwam, en de volgende dag zou hij vertrekken, dus hielden ze een samenkomst waar hij tot hen kon spreken, bij een maaltijd te zijner ere. Het is moeilijk te zeggen. Toch is het heel goed mogelijk dat we hier de eerste vermelding in de Bijbel hebben van christelijke samenkomsten op zondag.

Het andere vers is dit vers in 1 Korinthe 16:2:

Laat ieder van jullie op de eerste dag van de week wat geld opzijleggen.

Natuurlijk kennen wij in onze cultuur het idee van collecteren tijdens een kerkdienst. Ik wil er alleen op wijzen dat Paulus niets zegt over samenkomen op de eerste dag van de week, alleen over iets opzijleggen op de eerste dag van elke week. Dat opzijleggen kan thuis zijn gebeurd. We weten het niet. Het kan gaan over een collecte die op de eerste dag van de week tijdens een samenkomst van de gemeente werd gehouden, als zulke samenkomsten in die tijd op zondag werden gehouden. Of het kan gewoon zijn dat hij zegt: "Leg aan het begin van elke week iets opzij, zodat je een bepaald bedrag klaar hebt wanneer ik kom." Het hoeft niet tijdens een samenkomst van de gemeente apart gelegd te zijn. Hij verwijst hier niet naar een samenkomst van de gemeente, hoewel die er best geweest kan zijn, en dat kan de gelegenheid zijn geweest waarbij ze het geld opzijlegden.

29

Paulus' reisplannen en zijn werk in Efeze

Vers 5:

Maar ik zal naar u toe komen, wanneer ik Macedonië doorgereisd ben, want ik ga door Macedonië,

1 KORINTHE 16:5

Macedonië was Noord-Griekenland. Korinthe lag in Achaje; dat is Zuid-Griekenland. Paulus zou dus door Noord-Griekenland trekken, en hij rekende erop dat hij dan naar het zuiden zou komen en hen daar in Achaje ook zou bezoeken.

en zo mogelijk zal ik bij u blijven, of ook de winter doorbrengen, om mij door u op weg te laten helpen, waar ik ook maar naartoe reis.

1 KORINTHE 16:6

Dat betekent: meestal met wat geld.

Want ik wil u nu niet slechts op doorreis zien, maar hoop enige tijd bij u te blijven, als de Heere het toestaat.

1 KORINTHE 16:7

Met andere woorden, hij wil naar Macedonië. Om de een of andere reden wil hij niet in Korinthe worden opgehouden. Hij wil om de een of andere reden direct naar Macedonië. Maar niet meteen.

Ik zal echter tot Pinksteren in Efeze blijven,

1 KORINTHE 16:8

Pinksteren valt ergens in de zomer, juni, juli, rond die tijd. Hij was nu in Efeze, en hij zegt in vers 9:

want daar is voor mij een grote en krachtige deur geopend, en er zijn veel tegenstanders.

1 KORINTHE 16:9

Dat betekent een kans.

Hij heeft op dat moment een geweldige kans om in Efeze te dienen. Dus hij blijft daar in elk geval tot Pinksteren, en dat kon nog een paar weken duren, of een paar maanden. Maar na Pinksteren, dus in juni of juli, zou hij zijn reis naar Macedonië

maken, en hij hoopte tegen de winter in Korinthe te zijn en misschien de hele winter bij hen door te brengen. Dat is wat hij zegt. Hij maakt hier in de verzen 8 en 9 duidelijk dat hij de brief vanuit Efeze schrijft.

30

Timotheus ontvangen zonder hem te kleineren

Vers 10:

Als Timotheus komt, let er dan op dat hij zonder vrees bij u kan zijn, want hij doet het werk van de Heere, zoals ook ik.

1 KORINTHE 16:10

Dat wil zeggen: omdat Paulus niet meteen kan komen, zou hij misschien Timotheus in zijn plaats sturen.

Timotheus lijkt een man te zijn geweest die een beetje tot verlegenheid neigde, want Paulus zegt tegen Timotheus in 2 Timotheus 1:7:

Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid.

2 TIMOTHEUS 1:7

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde 1 Timotheus 1, maar de bewoording is 2 Timotheus 1:7.

Wakker daarom die gave aan die in je is. Dat suggereert dat Timotheus zelf in zijn leven sommige angsten moest overwinnen. En nu zegt hij tegen hen: "Als Timotheus bij jullie komt, laat hem dan zonder vrees zijn."

Ook zei Paulus tegen Timotheus:

Laat niemand u minachten vanwege uw jeugdige leeftijd, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord, in wandel, in liefde, in geest, in geloof en in reinheid.

1 TIMOTHEUS 4:12

Het is mogelijk dat oudere mensen in het algemeen zijn gezag in twijfel trokken, omdat Timotheus jong was, ook al was hij door een apostel gestuurd. Zijn jeugdige leeftijd kan ertoe hebben geleid dat sommige mensen hem niet zo serieus namen als ze hadden moeten doen. En misschien was Timotheus zich daarvan bewust, en voelde hij zich daardoor wat geïntimideerd als hij ergens heen moest en met gezag moest spreken. Hij was daar misschien wat bang voor, omdat hij wist dat sommige mensen hem zouden zien als gewoon een snotneus.

Maar Paulus zegt niet alleen in 1 Timotheus tegen Timotheus dat hij niet bang moet zijn; hij zegt ook tegen de mensen: "Als Timotheus bij jullie komt, maak hem dan niet bang. Zorg ervoor dat hij zonder vrees bij jullie kan zijn."

Laat dus niemand hem gering achten, maar help hem op weg in vrede, zodat hij naar mij toe kan komen, want ik en de broeders wachten op hem.

1 KORINTHE 16:11

Net zo zei hij tegen Timotheus:

Laat niemand op je neerkijken omdat je jong bent.

Nu zegt hij tegen de mensen die daartoe geneigd zijn: "Kijk niet neer op zijn jeugd." In wezen: kijk niet op hem neer; negeer hem niet, met andere woorden, en denk niet gering over hem.

31

Apollos' vrijheid en standvastig geloof

En wat Apollos, de broeder, betreft, ik heb hem er vele malen toe opgeroepen dat hij met de broeders naar u toe zou komen, maar hij wilde nu beslist niet komen. Hij zal echter komen, wanneer het hem gelegen komt.

1 KORINTHE 16:12

Paulus drong er bij Apollos sterk op aan om naar Korinthe te gaan, maar Apollos zei: "Ik wil niet." Paulus zegt niet dat Apollos iets beters te doen had of er geen zin in had. Hij zei gewoon dat hij niet bereid was. Hij wilde niet. En toch heeft Paulus geen enkele kritiek op hem. Hij zegt alleen: "Hij komt wanneer hij kan. Ik hoopte dat hij snel zou komen. Het lijkt erop dat dat misschien niet gebeurt."

Het laat zien dat Paulus en Apollos contact met elkaar hadden. Paulus beschouwde Apollos zozeer als partner dat hij, omdat hij zelf niet kon gaan, blij zou zijn als Apollos in zijn plaats kon gaan. Toch nam Apollos op geen enkele manier bevelen van Paulus aan. Hij was overduidelijk niet aan Paulus onderworpen. En toch kan er geen twijfel over bestaan dat Paulus in de gemeente een hogere positie had dan Apollos. Paulus was duidelijk een apostel. Zulke dingen lezen we nooit over Apollos. Het laat zien dat Paulus niets moest hebben van die hele mentaliteit van 'shepherding', die zegt: "Als je je niet aan mij onderwerpt in mijn rol, ben je een rebel, en dat is net zo erg als toverij." Hij zei niets van dien aard over Apollos, ook al onderwierp Apollos zich in deze zaak niet aan Paulus.

Vers 13:

Wees waakzaam, sta vast in het geloof, wees manmoedig, wees sterk.

1 KORINTHE 16:13

De uitdrukking die in de Engelse vertaling die hij gebruikt in vers 13 met 'be brave', 'wees moedig', is weergegeven, luidt in de meer traditionele Engelse vertaling 'quit you like men': gedraag je als mannen. Dezelfde uitdrukking staat in 1 Samuel 4:9. Toen de Filistijnen zagen dat de ark eraan kwam, werden ze bang, en ze bemoedigden elkaar met de woorden: 'Quit you like men', gedraag je als mannen. Dat betekende: wees moedig, wees een man, wees geen slappeling. Paulus zegt hetzelfde tegen de Korintheërs. Ze staan in een echte strijd tegen het oprukken van de vleselijkheid van de wereld om hen heen, en hij wil dat ze moedig strijden en daar als mannen tegen standhouden.

Laat alles bij u in liefde gebeuren.

1 KORINTHE 16:14

Dat komt overeen met wat hij eerder in hoofdstuk 13 zei.

32

Dienende leiders en onderlinge groeten

En ik roep u ertoe op, broeders — u weet dat het huis van Stefanus de eersteling van Achaje is en dat zij zichzelf ten dienste van de heiligen beschikbaar hebben gesteld —

1 KORINTHE 16:15

Paulus vermeldde in hoofdstuk 1 dat hij het huisgezin van Stefanus had gedoopt, en nog een paar anderen, maar niet veel anderen. Zij waren daar de eerste bekeerlingen.

De King James zegt hier 'addicted themselves', ze waren eraan verslaafd.

Dat betekent: het dienen van de christenen. Deze mensen hebben zich gewijd aan, of zijn verslaafd aan, het dienen van de christelijke heiligen.

Hij zegt:

dat u zich ook aan zulke mensen onderwerpt, en aan ieder die meewerkt en zich inspant.

1 KORINTHE 16:16

Aan deze mannen, aan dit huisgezin van Stefanus, moeten ze zich onderwerpen, omdat zij laten zien dat ze werkelijk de voornaamsten zijn, in de zin waarin Jezus zei dat de voornaamsten de dienaren van allen zijn. Ze zijn verslaafd geraakt aan het dienen van de heiligen. Daarom zijn ze werkelijk de voornaamsten. Ze zijn werkelijk leiders. En onderwerp je daarom aan hen en aan allen die met ons meearbeiden.

En ik verblijd mij over de komst van Stefanus en Fortunatus en Achaïcus, want zij hebben aangevuld wat mij van uw kant nog ontbrak,

1 KORINTHE 16:17

Waarschijnlijk betekent dat informatie, of zelfs geld.

want zij hebben mijn geest verkwikt en die van u. Erken zulke mensen dan. U groeten de gemeenten van Asia. In de Heere groeten u hartelijk Aquila en Priscilla met de gemeente in hun huis.

1 KORINTHE 16:18-19

Zij waren in die tijd dus bij Paulus in Efeze, hoewel ze later naar Rome verhuisden, volgens Romeinen 16.

Ook in Rome hadden ze een gemeente in hun huis, volgens Romeinen 16. Maar toen ze in Efeze woonden, hadden ze daar ook een gemeente in hun huis. Ze waren verslaafd aan het houden van gemeente aan huis.

U groeten alle broeders. Groet elkaar met een heilige kus.

1 KORINTHE 16:20

Een gebruikelijke afsluiting.

33

Maranatha en Paulus' laatste zegen

Een eigenhandige groet van mij, Paulus. Als iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, laat die vervloekt zijn. Maranatha!

1 KORINTHE 16:21-22

De spreker bespreekt hier de woorden 'anathema', weergegeven als 'vervloekt', en 'Maranatha'. Volgens hem zijn het allebei geen Griekse maar Aramese woorden.

De spreker leest hier 'Anathema Maranatha'. De HSV vertaalt 'anathema' als 'vervloekt'. Zijn opmerking over 'allebei' verwijst naar deze twee woorden.

Maranatha betekent 'Onze Heere, kom', en anathema betekent 'vervloekt tot in de diepste hel'. Dus: "Wie Jezus niet liefheeft, die zij vervloekt. De Heere komt."

Maranatha kan een gebed zijn of een mededeling: ofwel 'De Heere komt', ofwel 'O Heere, kom'. Het kan op beide manieren vertaald worden.

De genade van de Heere Jezus Christus zij met u. Mijn liefde zij met u allen in Christus Jezus. Amen.

1 KORINTHE 16:23-24

Ik zou meer over Maranatha zeggen als ik er meer van wist. Sommige mensen zeggen dat het een gangbaar gezegde onder christenen was, een groet die ze onder elkaar gebruikten: "Maranatha", wat betekent: "O Heere, kom." Dat zou kunnen. Ik ben bang

dat ik niet genoeg weet van de geschiedenis. De Bijbel geeft ons er geen aanwijzingen over. Maar Paulus zegt het in het Aramees, in plaats van in het Grieks van de rest van het boek. Misschien haalt hij een Aramese uitdrukking aan die de christenen onderling vaak gebruikten, en dat zou verklaren waarom hij die daar gebruikt. Het is de enige plaats in de Bijbel waar we het woord Maranatha vinden. En het is natuurlijk een woord dat de laatste tijd bekendheid heeft gekregen doordat bepaalde organisaties zich naar die naam hebben genoemd. Het betekent: "O Heere, kom." En daarmee zijn we aan het eind van 1 Korinthe gekomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Korinthe 15:12
- Romeinen 7:24
- 1 Korinthe 15:11
- 1 Korinthe 15:3
- 1 Korinthe 15:3-4
- Mattheüs 12:40
- Psalmen 22:19
- Jesaja 53:8
- Daniël 9:26
- Psalmen 2:7
- Psalmen 16:10
- 1 Korinthe 15:1
- 1 Korinthe 15:2-11
- Lukas 24:34
- 1 Korinthe 15:6
- 1 Korinthe 15:7
- 1 Korinthe 15:8
- 1 Korinthe 15:10
- 1 Korinthe 15:18
- Johannes 3:16

- 1 Korinthe 15:19
- 2 Korinthe 11:24-26
- 2 Korinthe 1:4
- 1 Korinthe 15:12-19
- 1 Korinthe 15:20
- 1 Korinthe 15:21-27
- 1 Korinthe 15:28
- 1 Thessalonicenzen 4:16-17
- Johannes 5:28-29
- Handelingen 24:15
- 1 Korinthe 15:23-24
- 1 Korinthe 15:54
- 1 Korinthe 15:29
- 1 Korinthe 15:30-31
- Leviticus 17:11
- 1 Korinthe 15:30-32
- 2 Timotheus 4:17
- 1 Korinthe 15:35-40
- 1 Korinthe 15:49
- Mattheüs 22:28
- 1 Korinthe 15:35
- Johannes 20:22
- 1 Korinthe 15:36
- Johannes 12:24
- 1 Korinthe 15:37
- 1 Korinthe 15:38
- 1 Korinthe 15:40
- 1 Korinthe 15:42
- 1 Korinthe 15:43
- 1 Korinthe 15:44
- 1 Korinthe 15:50
- Lukas 24:39
- 1 Korinthe 15:51
- 1 Korinthe 15:52

- 1 Korinthe 15:53-55
- 1 Korinthe 15:57
- 1 Korinthe 15:58
- Filippenzen 3:20-21
- 1 Korinthe 16:1-4
- Handelingen 20:7
- 1 Korinthe 16:5
- 1 Korinthe 16:6
- 1 Korinthe 16:7
- 1 Korinthe 16:8
- 1 Korinthe 16:9
- 1 Korinthe 16:10
- 2 Timotheus 1:7
- 1 Timotheus 4:12
- 1 Korinthe 16:11
- 1 Korinthe 16:12
- 1 Korinthe 16:13
- 1 Korinthe 16:14
- 1 Korinthe 16:15
- 1 Korinthe 16:16
- 1 Korinthe 16:17
- 1 Korinthe 16:18-19
- 1 Korinthe 16:20
- 1 Korinthe 16:21-22
- 1 Korinthe 16:23-24

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.